ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЮРИДИК ИНСТИТУТИ

М.А.АБДУХАЛИКОВ, Қ.П.ПАЙЗУЛЛАЕВ, Ш.Ё.АБДУҚОДИРОВ

ЖИНОЯТ ИЖРОИЯ ҲУҚУҚИ

(Схемалар)

Тошкент–2005

Тошкент Давлат юридик институти ўқув-услубий кенгаши томонидан 2005 йил 25 март 7-сонли баённомаси билан чоп этиш учун тавсия этилган.

Тақризчи: **М.Ҳ.Рустамбоев** юридик фанлари доктори, профессор.

М.А.Абдухаликов, Қ.П.Пайзуллаев, Ш.Ё.Абдуқодиров. Жиноят ижроия ҳуқуқи: (Схемалар) Ўқув қўлланма. Т.: – ТДЮИ 2005 йил. 92 – бет.

Сарлавҳада: Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, Тошкент Давлат юридик институти.

Ушбу ўқув қўлланма Жиноят ижроия ҳуқуқи фани схемалар орқали баён қилинган бўлиб, талабалар учун фанни ўрганишдан яқиндан ёрдам беради.

© М.А.АБДУХАЛИКОВ, Қ.П.ПАЙЗУЛЛАЕВ, Ш.Ё.АБДУҚОДИРОВ, 2005 й.
© Тошкент Давлат Юридик институти, 2005 й.

КИРИШ

Демократик жиҳатдан ривожланган давлатларининг узоқ йиллик тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, жазоларни самарали ижро этиш жиноятчиликка қарши курашнинг муваффақиятли амалга ошириш шартларидан бири бўлиб ҳисобланади. Бугунги кунда жамият ҳаётини эркинлаштириш борасида ислоҳотлар давом этаётган бир пайтда жазони ижро этиш тизимини ислоҳ қилишни ҳам даврнинг ўзи тақозо қилмоқда. Чунки, жазо тизими эркинлаштирилиб, уни ижро этиш механизми эскича тартибда қолаверса, бунда бугунги кунда амалга оширилаётган ислоҳотлардан кўзланган мақсадга эришиш қийин кечади. 2001 йил 29 августда жиноий жазоларнинг либераллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикаси жиноят, жиноят процессуал кодекслари ҳамда маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақидаги қонуннинг қабул қилиниши суд – ҳуқуқ соҳасида, айниқса жазо тизимини либераллаштириш борасида янги босқични бошлаб берди.

Қўлингиздаги ушбу албом-схема Ўзбекистон Республикаси жиноят ижроия кодекси асосида тайёрланган бўлиб, асосий мақсад ўқувчига жиноят ижроия кодексининг мақсади, маҳкумларнинг ҳуқуқий ҳолати, жазо ва бошқа ҳуқуқий таъсир чораларини ижро этиш органлари каби жазони ижро этиш тизимида вужудга келадиган масалалар ҳақида атрофлича маълумот бериш ва кодекснинг нормаларини тўғри тушунишга ёрдам беришдан иборат.

Тақдим этилаётган албом-схема ушбу мавзуда яратилган ўзбек тилидаги биринчи адабиёт бўлиб, унда жиноят ижроия кодексининг баъзи моддалари схемалар орқали тушунтирилган.

Албом-схема юридик олий ўқув-юртларининг талабалари ва тингловчилари, ўқитувчилари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш ва давлат бошқаруви органларнинг ходимларига, докторантлар, аспирантлар, шунингдек кенг китобхонлар оммасига мўлжалланган.

Жиноий жазони, бошқа жиноят-ҳуқуқий таъсир чораларини ижро этиш принциплари, тартиби ва шартларини
Маҳкумларни жазони ўташдан озод қилиш тартибини
Маҳкумларнинг ҳуқуқий мақомини
ЖИНОЯТ-ИЖРОИЯ ҚОНУН ҲУЖЖАТЛАРИ ҚУЙИДАГИЛАРНИ БЕЛГИЛАЙДИ: (1-модда)
Маҳкумларни ахлоқан тузатиш воситалари ҳамда уларни қўллаш
Жазони ижро этувчи муассаса ва органлар фаолияти тартибини
Маҳкумларни ахлоқан тузатишда давлат ҳокимияти ва фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг, корхона, муассаса, ташкилотларнинг, жамоат бирлашмалари ва фуқароларнинг иштирокини

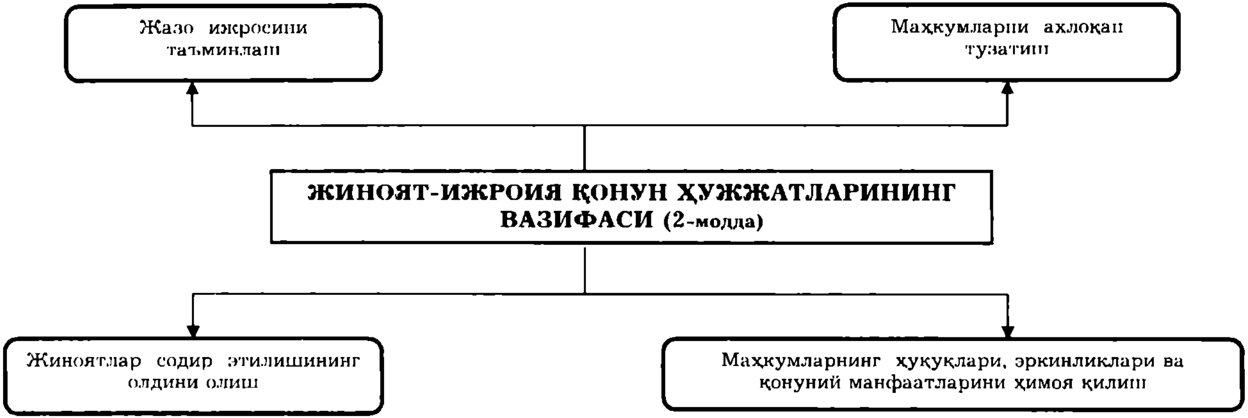
Жазо ижросини таъминлаш
Маҳкумларни ахлоқан тузатиш
ЖИНОЯТ-ИЖРОИЯ ҚОНУН ҲУЖЖАТЛАРИНИНГ ВАЗИФАСИ (2-модда)
Жиноятлар содир этилишининг олдини олиш
Маҳкумларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш

ЖАЗОНИ ИЖРО ЭТИШ АСОСИ (5-модда)
Суднинг қонуний кучга кирган ажрими
Амнистия акти
Суднинг қонуний кучга кирган қарори
Суднинг қонуний кучга кирган ҳукми
Авф акти
Авф этиш тўғрисидаги илтимосномани рад этиш тўғрисидаги хабарнома
ЎЛИМ ЖАЗОСИНИ ИЖРО ЭТИШ АСОСИ
Авф этишни рад этиш тўғрисидаги хабарнома
Фармойиш

Қонунийлик
Адолат
Инсонпарварлик
Демократизм
Умумий
ЖИНОЯТ-ИЖРОИЯ ҚОНУН ҲУЖЖАТЛАРИНИНГ ПРИНЦИПЛАРИ (6-модда)
Махсус
Жазони ижро этишда дифференциацияга риоя этиш
Индивидуаллаштиришга риоя этиш
Маҳкумларнинг қонунга итоаткор хулқ-атворини рағбатлантириш
Мажбурлов воситаларини оқилона қўллаш

Ижтимоий-фойдали меҳнат
Жамоат таъсири
Тарбиявий иш
МАҲКУМНИ АХЛОҚАН ТУЗАТИШНИНГ АСОСИЙ ВОСИТАЛАРИ (7-модда)
Умумий ва ҳунар таълими
Касб тайёргарлиги
Жазони ижро этиш ва ўташнинг белгиланган тартиби (режими)

МАҲКУМЛАРНИНГ АСОСИЙ ҲУҚУҚЛАРИ

- Жазони ўташ тартиби ва шартлари тўғрисида, ўз ҳуқуқлари ва мажбуриятлари ҳақида ахборот олиш
- Ўқув, бадиий ва бошқа хил ахборот материалларидан фойдаланиш
- Жазони ижро этувчи муассаса ёки орган маъмуриятига, бошқа давлат органлари ва жамоат бирлашмаларига ўз она тилида ёки бошқа тилда таклиф, ариза ва шикоятлар билан мурожаат этиш
- Соғлиқини сақлаш, шу жумладан тиббий хулосага кўра амбулатория-поликлиника ва стационар шароитда тиббий ёрдам олиш
- Тушунтириш бериш ҳамда ёзишмалар олиб бориш, зарур ҳолларда таржимоннинг хизматидан фойдаланиш
- Ижтимоий таъминот, шу жумладан қонун ҳужжатларига мувофиқ пенсия олиш
- Ўз таклиф, ариза ва шикоятларига мурожаат этилган тилда жавоб олиш. Мурожаат этилган тилда жавоб беришнинг иложи бўлмаган тақдирда жавоб Ўзбекистон Республикасининг давлат тилида берилади.
- Маҳкум ажнабий фуқаролар, шунингдек ўз давлатларининг дипломатия ваколатхоналари ва консуллик муассасалари билан алоқа қилиб туриш ҳуқуқига эга

МАҲКУМЛАРНИНГ ҚУЙИДАГИ ҲУҚУҚЛАРИ КАФОЛАТЛАНАДИ
Шахсий хавфсизлик ҳуқуқи (11-модда)
Виждон эркинлиги (12-модда)
Ўз шахсий хавфсизлигини таъминлаш ҳақида илтимос билан жазони ижро этувчи муассаса ёки органнинг Ҳар қандай мансабдор шахсига мурожаат этишга ҳақли.
Ўлим жазосига ҳукм қилинган шахсларга
Ўлим жазосига ҳукм қилинган шахсларга ҳукм ижро этилиши олдидан руҳонийларни таклиф этиб, бундай кезларда диний таомил тақозо этадиган расм-русумларни адо этиш имконияти берилади.
Ҳар қандай динга эътиқод қилишга ёки ҳеч қандай динга эътиқод қилмасликка ҳақли.
Маҳкумларга диний расм-русумларни адо этишга, ибодат учун керакли нарсалардан ва диний адабиётлардан фойдаланишга рухсат этилади.

Жазони ўташ тартиби ва шартларига риоя этиш

МАҲКУМЛАРНИНГ АСОСИЙ МАЖБУРИЯТЛАРИ (13-модда)

Жазони ижро этувчи муассаса ёки орган маъмуриятининг қонунга асосланган талабларини бажариш

Жарима
Ахлоқ тузатиш ишлари, қамоқ, озодликдан маҳрум қилиш ва ўлим жазоси
Муайян ҳуқуқдан маҳрум қилиш
Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги суд қарорларини ижро этиш департаменти
Ички ишлар органлари
Маҳкумнинг иш жойидаги маъмурият, тегишли фаолият турлари билан шуғулланишга берилган рухсатномани бекор қилишга ваколатли органлар
ЖАЗОЛАРНИ ИЖРО ЭТУВЧИ МУАССАСАЛАР ВА ОРГАНЛАР (14-модда)
Ҳарбий хизматчи хизматни ўтаётган жойдаги ҳарбий қисмларнинг қўмондонлиги
Гарнизон гауптвахталари
Махсус ташкил этилган ҳарбий қисмлар
Хизмат бўйича чеклаш тариқасидаги жазо
Қамоқ тариқасидаги жазо
Интизомий қисмга жўнатиш тариқасидаги жазо
Ҳарбий хизматчиларга нисбатан

Ижтимоий хавфли қилмиш содир этган руҳий касалларга нисбатан
Тиббий йўсиндаги мажбурлов чоралари
Алкоголизм, гиёҳвандлик ёки заҳарвандликка йўлиққан маҳкумларга нисбатан
Соғлиқни сақлаш органларининг тиббий муассасалари
Ички ишлар органларининг тиббий муассасалари
Шартли ҳукм қилинган шахсларнинг хулқ-атвори устидан назорат
Шартли ҳукм қилинган ҳарбий хизматчилар хулқ-атвори устидан назорат
Ички ишлар органлари
Ҳарбий қисмлар қўмондонлиги
БОШҚА ЖИНОЯТ-ҲУҚУҚИЙ ТАЪСИР ЧОРАЛАРИНИ ИЖРО ЭТУВЧИ МУАССАСАЛАР ВА ОРГАНЛАР (15-модда)
Суд
Вояга етмаганларга нисбатан
Халқ таълими органлари
Жабрланувчидан узр сўраш, етказилган зарарни тўлаш ёки бартараф этиш мажбуриятини юклаш
Махсус ўқув-тарбия муассасасига жойлаштириш

МУАЙЯН ҲУҚУҚДАН МАҲРУМ ҚИЛИШ ТАРИҚАСИДАГИ ЖАЗОНИ ИЖРО ЭТИШ ТАРТИБИ (21-модда)

Муайян ҳуқуқдан маҳрум қилиш тариқасидаги жазо ижроси маҳкумнинг яшаш жойидаги ички ишлар органларининг жазоларни ижро этиш инспекцияси томонидан амалга оширилади.

Қамоқ ёки озодликдан маҳрум қилиш тариқасидаги жазога қўшимча равишда тайинланган муайян ҳуқуқдан маҳрум қилиш тариқасидаги жазонинг ижроси асосий жазони ижро этувчи орган томонидан амалга оширилади.

МУАЙЯН ҲУҚУҚДАН МАҲРУМ ҚИЛИШ ЖАЗОЛАРНИ ИЖРО ЭТИШ ИНСПЕКЦИЯСИНИНГ МАЖБУРИЯТЛАРИ (22-модда)

Муайян ҳуқуқдан маҳрум қилинган маҳкумларни рўйхатга олиш

Маҳкум ишлайдиган корхона, муассаса, ташкилот маъмуриятига ва муайян фаолият тури билан шуғулланиш учун берилган рухсатномани бекор қилишга ваколатли органга ҳукм талабларини ижро этиш тўғрисида хабарнома юбориш

Маҳкумнинг ҳукмда кўрсатилган тақиқларга риоя этишини текшириш

Маҳкум ишлайдиган корхона, муассаса, ташкилот маъмурияти, шунингдек муайян фаолият тури билан шуғулланиш учун берилган рухсатномани бекор қилишга ваколатли органлар томонидан ҳукм талаблари қандай бажарилаётганлигини текшириш.

Маҳкум ҳарбий ёки муқобил хизматга чақирилган ёхуд кирган тақдирда инспекция ҳукмнинг нусхасини мудофаа ишлари бўлимига ёки маҳкум хизматни ўтаётган жойга юборади.

МУАЙЯН ҲУҚУҚДАН МАҲРУМ ҚИЛИШ ЖАЗОЛАРИНИ ИЖРО ЭТИШ БУЙИЧА КОРХОНА, МУАССАСА, ТАШКИЛОТ МАЪМУРИЯТИНИНГ ҲУКМНИ ИЖРО ЭТИШ БОРАСИДАГИ МАЖБУРИЯТЛАРИ (23-модда)

Маҳкум эгаллаш ва шуғулланиш ҳуқуқидан маҳрум этилган лавозимдан ёки меҳнат фаолияти туридан уни озод қилиш

Жазоларни ижро этиш инспекциясига ҳукм талаблари ижро этилганлиги тўғрисида, тегишли ҳужжатларни илова этган ҳолда хабар йўллаш

Маҳкум бошқа ишга ўтказилган ёки у билан тузилган меҳнат шартномаси бекор қилинган тақдирда, бу ҳақда жазоларни ижро этиш инспекциясига хабар қилиш

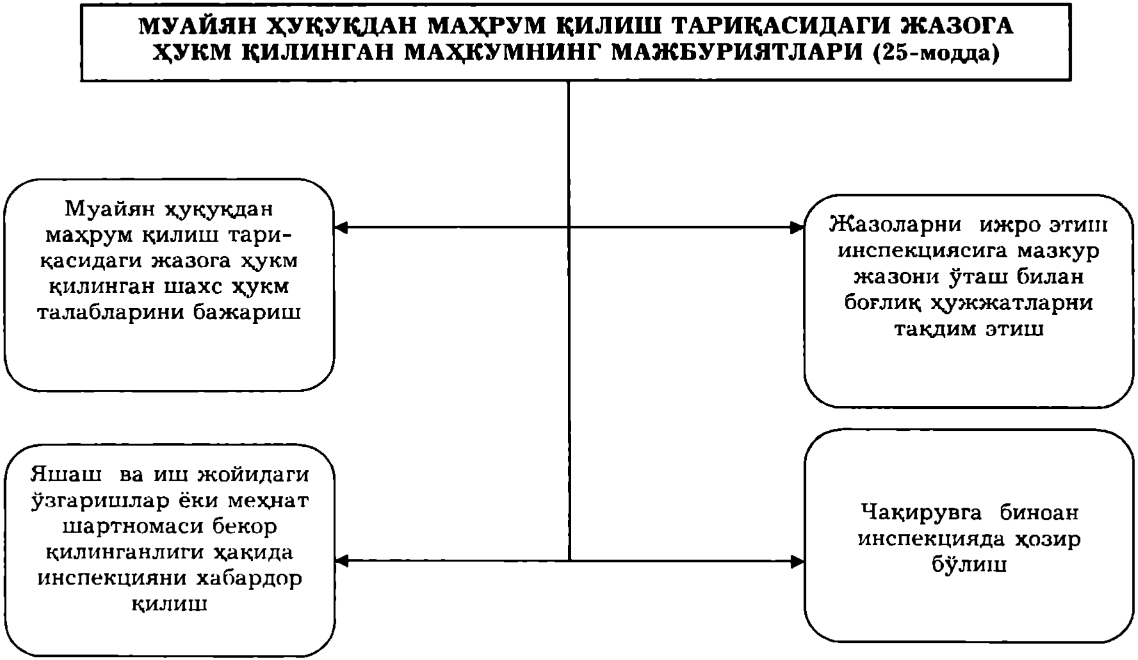
МУАЙЯН ҲУҚУҚДАН МАҲРУМ ҚИЛИШ ТАРИҚАСИДАГИ ЖАЗОГА ҲУКМ ҚИЛИНГАН МАҲКУМНИНГ МАЖБУРИЯТЛАРИ (25-модда)
Муайян ҳуқуқдан маҳрум қилиш тариқасидаги жазога ҳукм қилинган шахс ҳукм талабларини бажариш
Жазоларни ижро этиш инспекциясига мазкур жазони ўташ билан боғлиқ ҳужжатларни тақдим этиш
Яшаш ва иш жойидаги ўзгаришлар ёки меҳнат шартномаси бекор қилинганлиги ҳақида инспекцияни хабардор қилиш
Чақирувга биноан инспекцияда ҳозир бўлиш

АХЛОҚ ТУЗАТИШ ИШЛАРИ ТАРИҚАСИДАГИ ЖАЗО ИЖРОНИ ИЖРО ЭТИШ ТАРТИБИ (26-модда)

Ахлоқ тузатиш ишлари тариқасидаги жазо ижроси маҳкумнинг яшаш жойидаги ички ишлар органларининг жазоларни ижро этиш инспекцияси томонидан амалга оширилади.

Маҳкум доимий яшаш жойига эга бўлмаган тақдирда ҳукмнинг ижроси ҳукм чиқарилган жойдаги жазоларни ижро этиш инспекцияси зиммасига юкланади.

Ахлоқ тузатиш ишлари корхоналарда, муассасаларда ва ташкилотларда ўталади.

Жазони бошқа жойларда ўташ шарти билан ахлоқ тузатиш ишларига ҳукм қилинган шахслар жазоларни ижро этиш инспекцияси белгилаб берадиган корхона, муассаса ва ташкилотларга юборилади.

Вояга етмаган маҳкумлар яшаш жойидаги корхона, муассаса ва ташкилотларга юборилади.

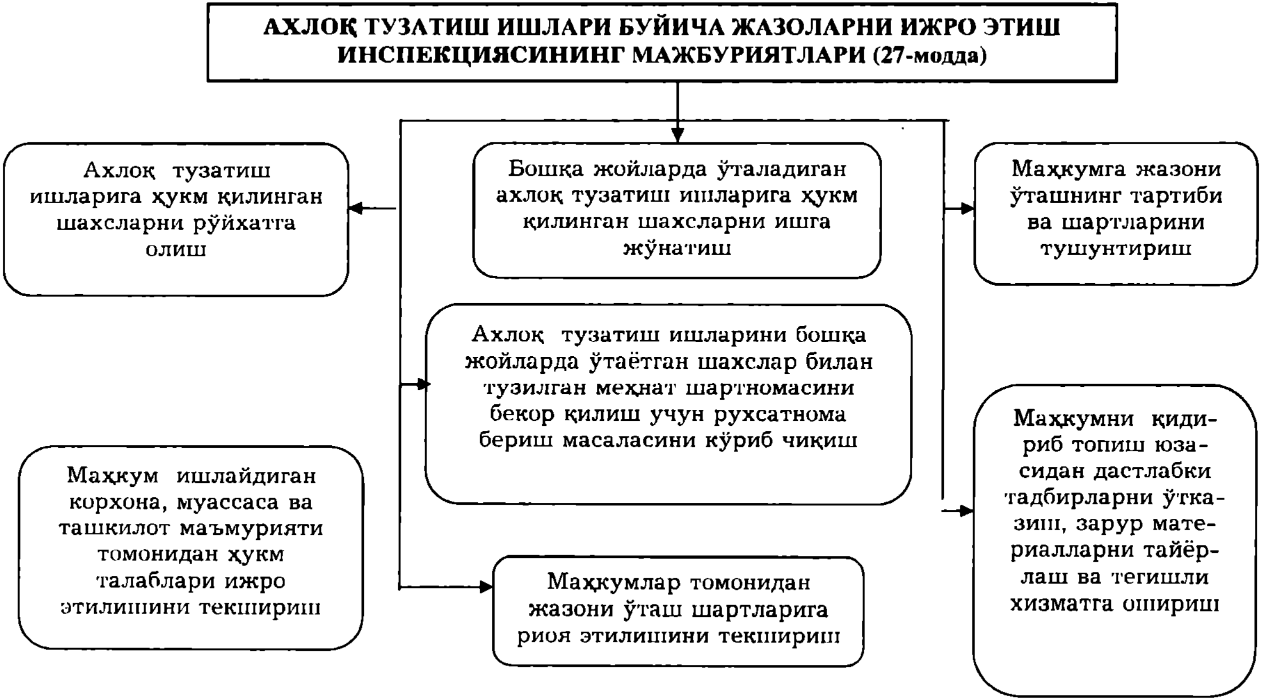
АХЛОҚ ТУЗАТИШ ИШЛАРИ БУЙИЧА ЖАЗОЛАРНИ ИЖРО ЭТИШ ИНСПЕКЦИЯСИНИНГ МАЖБУРИЯТЛАРИ (27-модда)
Ахлоқ тузатиш ишларига ҳукм қилинган шахсларни рўйхатга олиш
Бошқа жойларда ўталадиган ахлоқ тузатиш ишларига ҳукм қилинган шахсларни ишга жўнатиш
Маҳкумга жазони ўташнинг тартиби ва шартларини тушунтириш
Ахлоқ тузатиш ишларини бошқа жойларда ўтаётган шахслар билан тузилган меҳнат шартномасини бекор қилиш учун рухсатнома бериш масаласини кўриб чиқиш
Маҳкум ишлайдиган корхона, муассаса ва ташкилот маъмурияти томонидан ҳукм талаблари ижро этилишини текшириш
Маҳкумни қидириб топиш юзасидан дастлабки тадбирларни ўтказиш, зарур материалларни тайёрлаш ва тегишли хизматга ошириш
Маҳкумлар томонидан жазони ўташ шартларига риоя этилишини текшириш

АХЛОҚ ТУЗАТИШ ИШЛАРИ ЖАЗОЛАРИНИ ИЖРО ЭТИШ БУЙИЧА КОРХОНА, МУАССАСА, ТАШКИЛОТ МАЪМУРИЯТИНИНГ ҲУКМНИ ИЖРО ЭТИШ БОРАСИДАГИ МАЖБУРИЯТЛАРИ (28-модда)

Маҳкумнинг иш ҳақидан тўғри ва ўз вақтида чегириб қолинишини ҳамда чегириб қолинган сумма давлат фойдасига ўтказилишини таъминлаш

Маҳкумга нисбатан қўлланилган рағбатлантириш ва интизомий жазо чоралари ҳақида, унинг жазони ўташдан бўйин товлаётгани, бошқа ишга ўтказилганлиги ёки у билан тузилган меҳнат шартномаси бекор қилинганлиги ҳақида жазоларни ижро этиш инспекциясини хабардор этиш

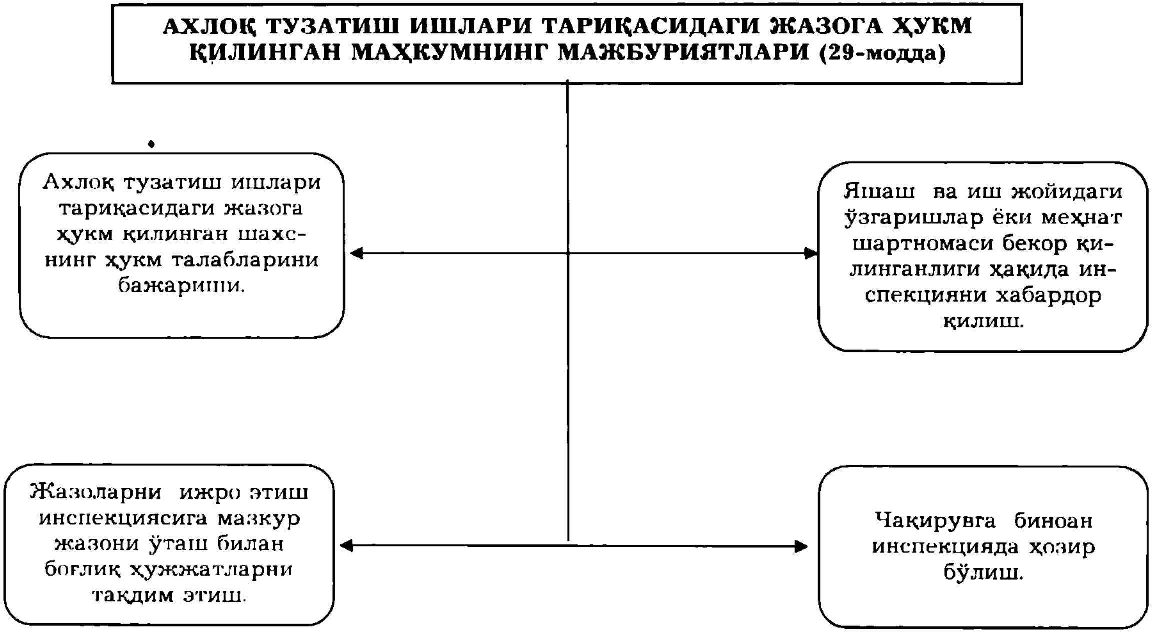
АХЛОҚ ТУЗАТИШ ИШЛАРИ ТАРИҚАСИДАГИ ЖАЗОГА ҲУКМ ҚИЛИНГАН МАҲКУМНИНГ МАЖБУРИЯТЛАРИ (29-модда)
Ахлоқ тузатиш ишлари тариқасидаги жазога ҳукм қилинган шахснинг ҳукм талабларини бажариши.
Яшаш ва иш жойидаги ўзгаришлар ёки меҳнат шартномаси бекор қилинганлиги ҳақида инспекцияни хабардор қилиш.
Жазоларни ижро этиш инспекциясига мазкур жазони ўташ билан боғлиқ ҳужжатларни тақдим этиш.
Чақирувга биноан инспекцияда ҳозир бўлиш.

ҚАМОҚ ТАРИҚАСИДАГИ ЖАЗОНИ ЎТАШ

Маҳкумлар жазонинг бутун муддатини, одатда, битта қамоқ уйида ўтайдилар. (33-модда)

Қамоқ жазосига ҳукм қилинган шахслар жазони ҳукм чиқарилган жойдаги махсус қамоқ уйларида ўтайдилар.

Маҳкумни бир қамоқ уйидан иккинчисига ўтказишга қонуннинг тегишли моддасида назарда тутилган ҳолларда ва тартибда йўл қўйилади.

Маҳкумлар жазони ўташ учун қамоқ уйларига тергов ҳибсхонаси маъмурияти ҳукм қонуний кучга кирганлиги тўғрисида суд хабарномасини олган кундан бошлаб уч кунлик муддат ичида жўнатилади. (34-модда)

МАҲКУМЛАРНИ САҚЛАШ ШАРОИТЛАРИ (35-модда)
Қамоқ жазосига ҳукм қилинган шахслар қонун моддаларининг тегишли талабларига риоя этилган ҳолда икки кишилик, тўрт кишилик ёки умумий камераларда сақланадилар.
Биринчи марта қамоқ жазосига ҳукм қилинган шахслар илгари қамоқ ёки озодликдан маҳрум этиш тариқасидаги жазони ўтаган шахслардан алоҳида сақланади.
Маҳкумлар фуқаролик намунасидаги кийимда юрадилар.
Маҳкумларнинг буюмларини ва хоналарини тинтув қилиш, кўздан кечириш қонунда назарда тутилган тартибда амалга оширилади.
Маҳкумларга ҳар куни муддати бир соатлик, вояга етмаганлар, ҳомиладор аёллар ва боласи бор аёлларга эса - бир ярим соатлик сайр қилиш имконияти берилади.

ҚАМОҚ ЖАЗОСИГА ҲУКМ ҚИЛИНГАН ШАХСЛАРНИНГ МУАЙЯН ҲУҚУҚЛАРИ

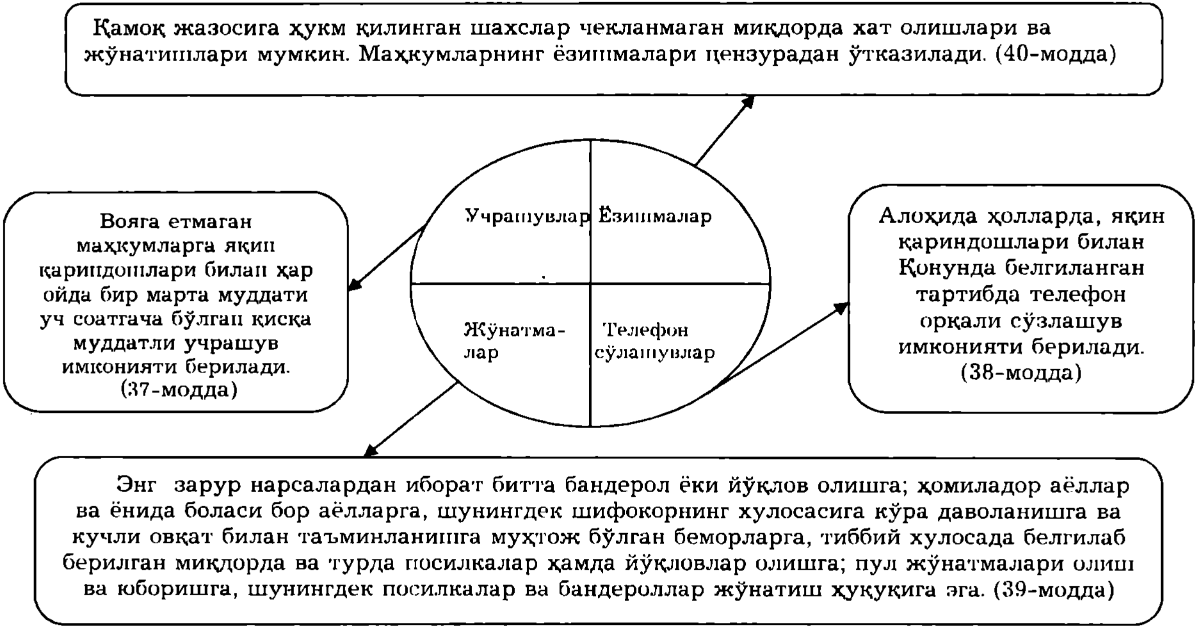

ҚАМОҚ ЖАЗОСИГА ҲУКМ ҚИЛИНГАН МАҲКУМЛАРНИНГ МОДДИЙ-МАИШИЙ ТАЪМИНОТИ

Шахсларнинг маиший-яшаш шароитлари белгиланган гигиена ва санитария қоидаларига мос бўлиши шарт.

Бир маҳкумга тўғри келадиган яшаш майдони нормаси икки ярим квадрат метрдан кам бўлиши мумкин эмас.

Қамоқ уйининг камералари радиоэшиттириш тармоғи билан жиҳозланади, маҳкумларга стол устида ўйналадиган ўйинлар, газеталар, журналлар берилади, улар кутубхонадан фойдаланиш ҳуқуқига эга.

Маҳкумга ётиш учун алоҳида жой, кўрпа-тўшак ва чойшаб, шунингдек тергов ҳибсхоналарида қамоқда турган шахслар учун қонун ҳужжатларида белгиланган норма бўйича овқат берилади.

ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ
(41-модда)

Ихтисослашган шошилинч тиббий ёрдам кўрсатиш учун маҳкумлар жазони ижро этиш колониялари қошидаги даволаш муассасаларига, алоҳида ҳолларда эса соғлиқни сақлаш органларининг даволаш муассасаларига юборилиши мумкин.

Маҳкумларга тиббий хизмат кўрсатиш қонунга мувофиқ амалга оширилади.

Маҳкумларга нисбатан қўлланиладиган
Рағбатлантириш
ва
интизомий жазо
чоралари
(44-модда)
Ташаккур эълон қилиш.
Ҳар кунги сайр вақтини бир соатга кўпайтириш.
Илгари қўлланилган интизомий жазони муддатидан олдин олиб ташлаш
Огоҳлантириш
Ўн суткагача бўлган муддатга, аёллар ва вояга етмаганларни эса етти суткагача бўлган муддатга карцерга киритиб қўйиш
Ҳар кунги сайрнинг рағбатлантириш тариқасида кўпайтирилган муддатини бекор қилиш
Ҳайфсан

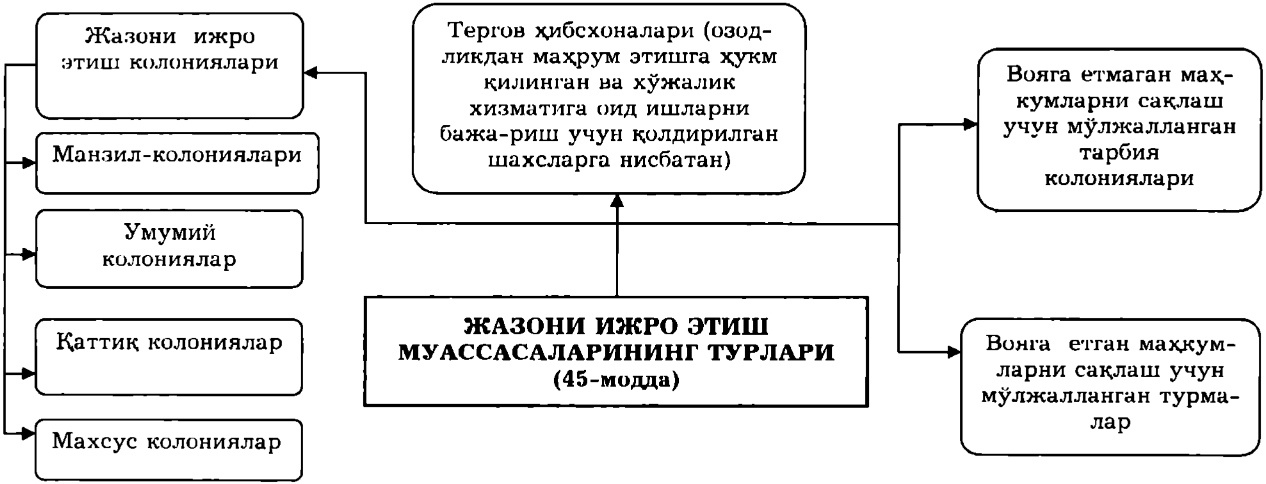
ЖАЗОНИ ИЖРО ЭТИШ МУАССАСАЛАРИНИНГ ТУРЛАРИ (45-модда)
Жазони ижро этиш колониялари
Манзил-колониялари
Умумий колониялар
Қаттиқ колониялар
Махсус колониялар
Тергов ҳибсхоналари (озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган ва хўжалик хизматига оид ишларни бажа-риш учун қолдирилган шахсларга нисбатан)
Вояга етмаган маҳкумларни сақлаш учун мўлжалланган тарбия колониялари
Вояга етган маҳкумларни сақлаш учун мўлжалланган турмалар

Ижтимоий хавфи катта бўлмаган жиноятлар, эҳтиётсизлик оқибатида содир этилган унча оғир бўлмаган жиноятлар учун шунингдек қасддан унча оғир бўлмаган жиноят содир этганлик учун озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган шахслар сақланадиган манзил-колониялар;

МАНЗИЛ-КОЛОНИЯЛАРИ ТУРЛАРИ
(46-модда)

Умумий ва қаттиқ тартибли колониялар

Тарбия колонияларидан ўтказилган маҳкумлар сақланадиган манзил-колониялари

УМУМИЙ ТАРТИБЛИ КОЛОНИЯЛАР
(47-модда)

Оғир жиноят содир этганлик учун биринчи марта озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган эркаклар сақланадиган колониялар;

Ўта оғир жиноят содир этганлиги учун биринчи марта озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган эркаклар сақланадиган колониялар;

Оғир ва ўта оғир жиноят содир этганлик учун озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган аёллар сақланадиган колониялар;

ҚАТТИҚ ТАРТИБЛИ КОЛОНИЯЛАР
(48-модда)

Илгари қасддан содир этилган жиноят учун озодликдан маҳрум қилиш тариқасидаги жазони ўтаган ва қасддан жиноят содир этганлик учун яна судланган эркаклар сақланадиган колониялар;

Илгари қасддан содир этилган жиноят учун озодликдан маҳрум қилиш тариқасидаги жазони ўтаган ва ўта оғир жиноят содир этганлик учун яна судланган аёллар, шунингдек ўта хавфли рецидивист деб топилган аёллар сақланадиган колониялар;

МАХСУС ТАРТИБЛИ КОЛОНИЯЛАР
(49-модда)

Махсус тартибли колониялар озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган, ўта хавфли рецидивист деб топилган эркакларни сақлаш учун мўлжалланган.

Махсус тартибли колонияларда ўлим жазоси авф этиш тартибида озодликдан маҳрум қилиш жазоси билан алмаштирилган эркаклар ҳам сақланади.

ТУРМАЛАР (52-модда)

Турма қамоғига ҳукм қилинган шахсларни сақлаш учун мўлжалланган.

Умумий ва қаттиқ тартибли колониялардан жазони ўташ тартибини ашаддий бузганлиги учун ўтказилган шахсларни сақлаш учун мўлжалланган.

ТАРБИЯ КОЛОНИЯЛАРИ (50-модда)

Тарбия колониялари вояга етмай туриб жиноят содир этган маҳкумларни сақлашга мўлжалланган.

Маҳкумларни жазони ижро этиш муассасаларига қабул қилиш тартиби (56–модда)
Маҳкумларни жазони ўташ учун жўнатиш (54–модда)
Маҳкумлар жазони ўташ учун жўнатилганлиги ва етиб келганлиги тўғрисида хабар (55–модда)
Жазони битта муассасада ўташ (57–модда)
ОЗОДЛИКДАН МАҲРУМ ҚИЛИШ ТАРИҚАСИДАГИ ЖАЗО ИЖРОСИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ
Маҳкумларни ажратилган ҳолда сақлаш (58–модда)
Қуйидагилар бошқа маҳкумлардан батамом ажратилиб, алоҳида-алоҳида сақланади:
Жазони ижро этиш муассасаларида эркаклар ва аёллар, вояга етмаганлар ва катта ёшлилар, озодликдан маҳрум этишга биринчи марта ҳукм қилинган шахслар ва илгари бу жазо турини ўтаган маҳкумлар алоҳида-алоҳида сақланади.
Ўта хавфли рецидивистлар
Турли юқумли касалликларга чалинган маҳкумлар
Ўлим жазоси авф этиш тартибида озодликдан маҳрум қилиш жазоси билан алмаштирилган маҳкумлар
Маҳкум ажнабий фуқаролар ва фуқаролиги бўлмаган шахслар
Суд ва ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилувчи органларнинг собиқ ходимларига мансуб маҳкумлар

МАҲКУМЛАРНИ КЎЧИРИШ (60-модда)

Озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган шахслар қамоқ жазосига ҳукм қилинган ва тергов қилинаётган шахслардан алоҳида кўчирилади.

Кўчириш чоғида зарур моддий-маиший ва санитария-гигиена шароитлари билан таъминланади, уларга мавсумий кийим ва пойабзал, белгиланган норма бўйича озиқ-овқат маҳсулотлари берилади.

Кўчириш давлат ҳисобидан, соқчи кузатувида амалга оширилади.

Ҳомиласи йигирма тўрт ҳафталикдан ошган ёки уч ёшга тўлмаган боласи бор аёллар бошқа маҳкумлардан алоҳида кўчирилади.

Беморлар, ҳомиладор аёллар ва боласи бор аёллар, зарурат бўлганда, тиббий ходимлар кузатувида кўчирилади.

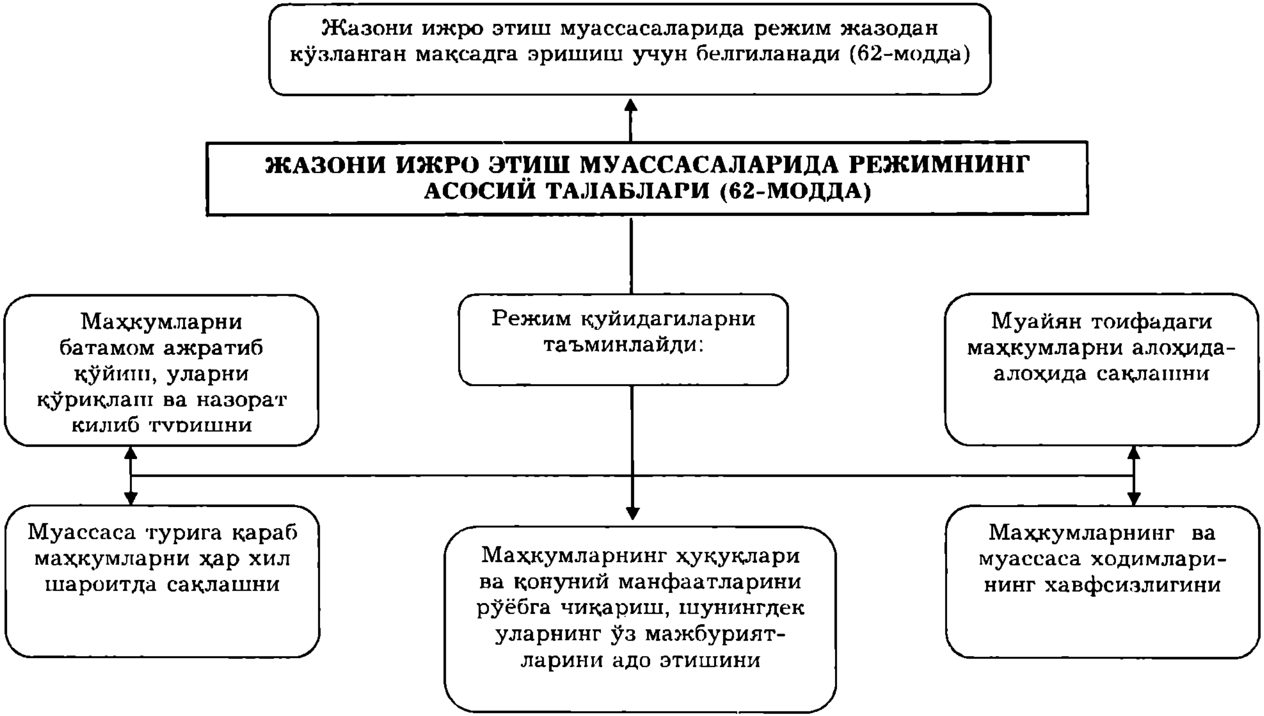
Жазони ижро этиш муассасаларида режим жазодан кўзланган мақсадга эришиш учун белгиланади (62-модда)
ЖАЗОНИ ИЖРО ЭТИШ МУАССАСАЛАРИДА РЕЖИМНИНГ АСОСИЙ ТАЛАБЛАРИ (62-МОДДА)
Маҳкумларни батамом ажратиб қўйиш, уларни қўриқлаш ва назорат қилиб туришни
Режим қуйидагиларни таъминлайди:
Муайян тоифадаги маҳкумларни алоҳида-алоҳида сақлашни
Муассаса турига қараб маҳкумларни ҳар хил шароитда сақлашни
Маҳкумларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини рўёбга чиқариш, шунингдек уларнинг ўз мажбурият-ларини адо этишини
Маҳкумларнинг ва муассаса ходимлари-нинг хавфсизлигини

ЖАЗОНИ ИЖРО ЭТИШ МУАССАСАЛАРИДА РЕЖИМ
Маҳкумлар кийими (63-модда) Жазони ижро этиш муассасаларида, манзил-колонияларни истисно этган-да, маҳкумлар белгиланган намунада кийим киядилар.
Маҳкумларни батамом ажратиб қўйиш ва қўриқлаш (64-модда).
Назорат ва текширишнинг техникавий воситалари (65-модда). Жазони ижро этиш муассасаларида назорат ва текширишнинг аудиовизуал, электрон ва бошқа техникавий воситаларидан фойдаланилади.
Тинтув ва кўздан кечириш (67-модда) шахслар, уларнинг буюмлари ва кийимлари, шунингдек жазони ижро этиш муассасаларининг объектлари ва хоналари тинтув қилиниши ҳамда кўздан кечирилиши мумкин.
Маҳкумнинг нарсалари ва буюмлари (66-модда).
Тинчлантириш кўйлагини қўллаш (70-модда). Маҳкумларга нисбатан, агар улар жазавага тушсалар, тинчлантириш кўйлагини қўллашга йўл қўйилади.
Маҳкумларга нисбатан жисмоний куч ишлатиш(69-модда) шахслар томонидан содир этилаётган жиноятлар ва ҳуқуқбузарликларни тўхтатиб қолиш мақсадида, шунингдек уларни ушлаш чоғида, агар бошқа усуллар билан муассаса маъмуриятининг қонуний талабларини таъминлашнинг иложи бўлмаса, маҳкумларга нисбатан жисмоний куч ишлатилиши мумкин.

ЖАЗОНИ ИЖРО ЭТИШ МУАССАСАЛАРИДА ТЕЗКОР-ҚИДИРУВ ФАОЛИЯТИ ҚУЙИДАГИ МАҚСАДЛАРДА АМАЛГА ОШИРИЛАДИ. (68-модда)
Маҳкумлар мазкур муассасага етиб келгунга қадар содир этган жиноятларни аниқлаш ва фош этиш
Жазони ижро этиш муассасаларида содир этилган жиноятларни фош этиш; озодликдан маҳрум этиш жойларидан қочган маҳкумларни қидириш.
Жиноятларни ҳамда белгиланган сақлаш режимини бузиш ҳолларини аниқлаш ва уларнинг олдини олиш
Бошқа жиноятларни фош этишда ёрдам бериш
Маҳкумлар, муассаса ходимлари ва бошқа шахслар хавфсизлигини таъминлаш.

Махсус воситалар жумласига резина таёқлар, қўлкишанлар ёки бошқача боғлаш воситалари, хизмат итлари, кўздан ёш чиқарувчи моддалар, чалғитма таъсир кўрсатувчи нур-товуш мосламалари, тўсиқ-ғовларни бартараф этувчи воситалар, сув билан зарба берувчи ва зирқли машиналар, иншоотларни очиш, транспортни мажбурий тўхтатиш мосламалари ҳамда қонунда назарда тутилган бошқа воситалар киради.

МАХСУС ВОСИТАЛАРНИ ИШЛАТИШ
(71-модда)

Махсус воситалар қуйидаги ҳолларда қўлланилади:

- Гаровга олинганларни, маҳкумлар эгаллаб олган биноларни, иншоотларни, хоналарни ва транспорт воситаларини озод қилиш чоғида
- Маҳкумлар томонидан оммавий тартибсизликларни содир этиш, жамоат тартибини гуруҳ бўлиб бузишларни тўхтатиш, муассаса маъмуриятига ашаддий бўйсунмаётган ҳуқуқбузарларни ушлаш чоғида
- Маҳкумларнинг муассаса маъмурияти вакилларига, бошқа маҳкумларга ва ўзга шахсларга ҳужумини даф этиш чоғида
- Жазони ижро этиш муассасасидан қочган маҳкумларни ушлаш чоғида
- Маҳкумларни қўриқлаб бориш ва қўриқлаб туриш чоғида қочишнинг олдини олиш учун

ЎҚОТАР ҚУРОЛ ҚЎЛЛАШ АСОСЛАРИ (72-модда)

Ўқотар қурол қуйидаги ҳолларда қўлланилиши мумкин:

- Муассаса маъмурияти вакилларини, бошқа маҳкумларни ва ўзга шахсларни уларнинг ҳаёти ва соғлиғига аниқ таҳдид этувчи ҳужумдан ҳимоя қилиш ва улар томонидан қилинган ҳужумни даф этиш чоғида;
- Маҳкумлар қочишда фойдаланаётган транспорт воситасини тўхтатиш чоғида
- Жазони ижро этиш муассасасининг қўриқланадиган объектларига, транспорт воситаларига гуруҳ бўлиб қилинган ёки қуролли ҳужумни даф этиш ёхуд маҳкумларни зўрлик билан озод қилишга уринишларни тўхтатиш чоғида
- Гаровга олинганларни, маҳкумлар эгаллаб олган биноларни, иншоотларни, хоналарни ва транспорт воситаларини озод қилиш чоғида
- Озодликдан маҳрум этиш жойларидан қочаётган ёки қуролли қаршилик кўрсатаётган маҳкумни ушлаш чоғида

Алоҳида ҳолларда, агар жиноятни бошқа воситалар билан тўхтатишнинг иложи бўлмаса, энг сўнгги чора сифатида ўқотар қурол қўллашга йўл қўйилади.

ЎҚОТАР ҚУРОЛ ҚЎЛЛАШ ТАРТИБИ (73-модда)
Ўқотар қуролни қўллашдан олдин қурол қўлланилиши мумкинлиги ҳақида огоҳлантириш ва юқорига қараб огоҳлантирувчи ўқ отиш керак.
Қуйидаги ҳолларда ўқотар қурол огоҳлантиришсиз қўлланилиши мумкин:
Ўқотар қурол қўлланилганда фуқаролар хавфсизлигини таъминлаш, шунингдек жабрланганларга тиббий ёрдам кўрсатиш учун иложи борича чоралар кўрилиши зарур
Қўққисдан ҳужум қилинганда
Гаровга олинганларни озод қилишда қўққисдан ҳужум қилинганда
Ўқотар қурол қўлланилган ҳар бир ҳодиса ҳақида рапорт тузилади ва дарҳол прокурорга хабар қилинади.
Қуролли ҳужумни ёки жанговар техника, транспорт воситалари, учиш аппаратлари, денгиз ва дарё кемаларидан фойдаланган ҳолда қилинган ҳужумни даф этишда
Озодликдан маҳрум этиш жойларидан қурол билан транспорт воситалари ёрдамида ёки юриб кетаётган транспорт воситаларида, тунда ёки кўриш чекланган шароитда қочилганда

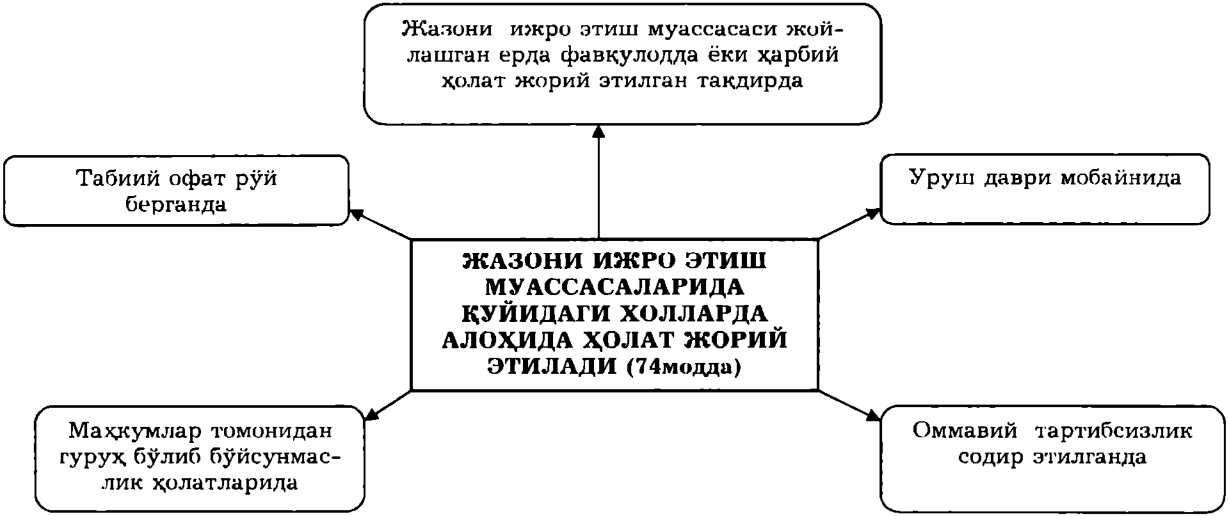
Жазони ижро этиш муассасаси жойлашган ерда фавқулодда ёки ҳарбий ҳолат жорий этилган тақдирда
Табиий офат рўй берганда
Уруш даври мобайнида
ЖАЗОНИ ИЖРО ЭТИШ МУАССАСАЛАРИДА ҚУЙИДАГИ ХОЛЛАРДА АЛОҲИДА ҲОЛАТ ЖОРИЙ ЭТИЛАДИ (74модда)
Маҳкумлар томонидан гуруҳ бўлиб бўйсунмаслик ҳолатларида
Оммавий тартибсизлик содир этилганда

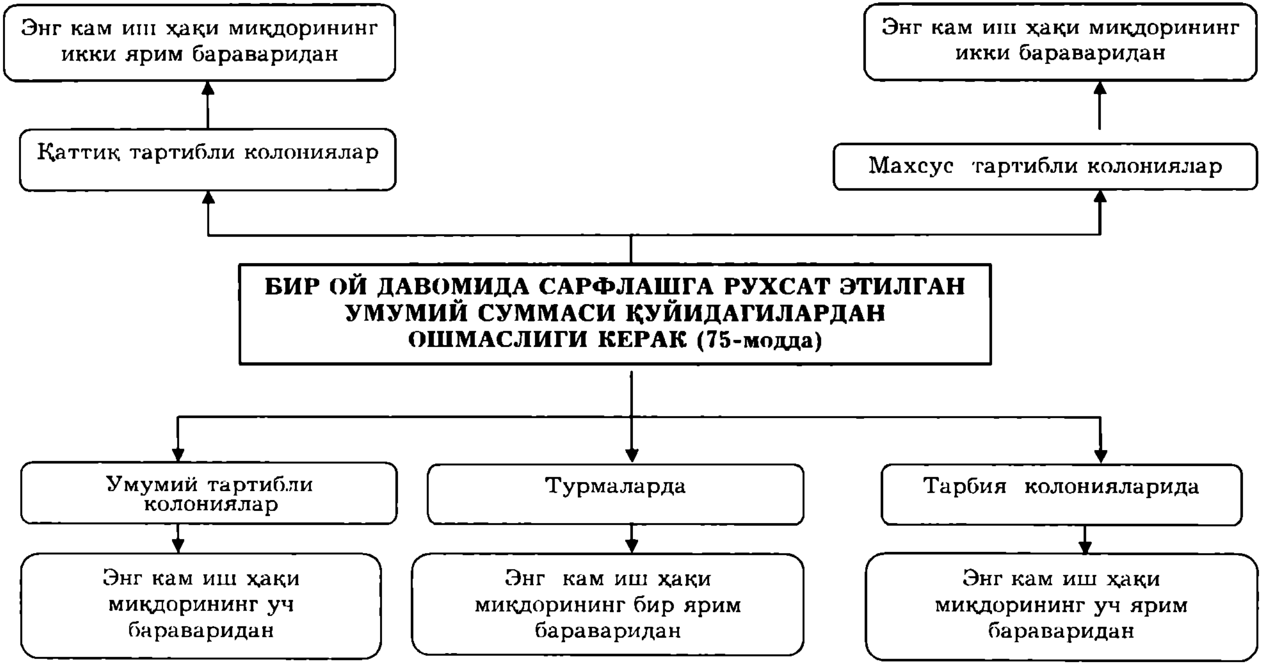
Энг кам иш ҳақи миқдорининг икки ярим бараваридан
Энг кам иш ҳақи миқдорининг икки бараваридан
Қаттиқ тартибли колониялар
Махсус тартибли колониялар
БИР ОЙ ДАВОМИДА САРФЛАШГА РУХСАТ ЭТИЛГАН УМУМИЙ СУММАСИ ҚУЙИДАГИЛАРДАН ОШМАСЛИГИ КЕРАК (75-модда)
Умумий тартибли колониялар
Турмаларда
Тарбия колонияларида
Энг кам иш ҳақи миқдорининг уч бараваридан
Энг кам иш ҳақи миқдорининг бир ярим бараваридан
Энг кам иш ҳақи миқдорининг уч ярим бараваридан

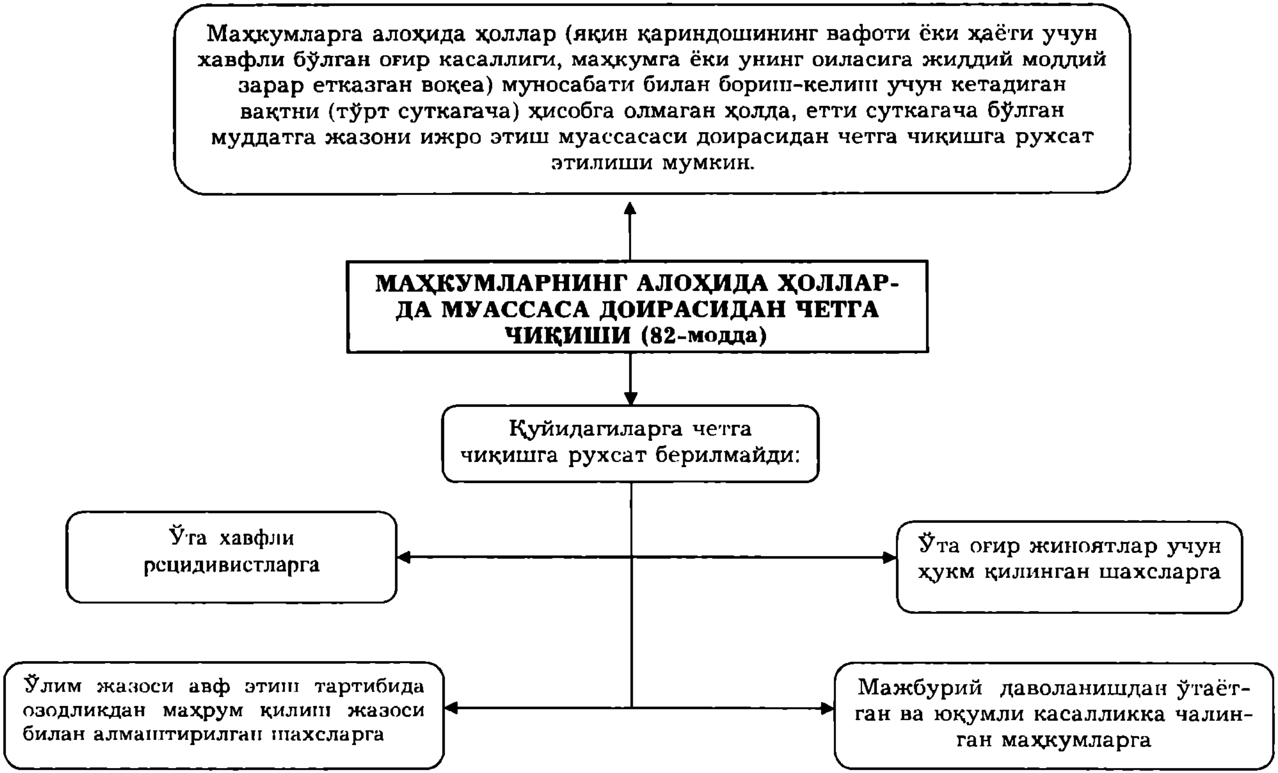
Маҳкумларга алоҳида ҳоллар (яқин қариндошининг вафоти ёки ҳаёти учун хавфли бўлган оғир касаллиги, маҳкумга ёки унинг оиласига жиддий моддий зарар етказган воқеа) муносабати билан бориш-келиш учун кетадиган вақтни (тўрт суткагача) ҳисобга олмаган ҳолда, етти суткагача бўлган муддатга жазони ижро этиш муассасаси доирасидан четга чиқишга рухсат этилиши мумкин.
МАҲКУМЛАРНИНГ АЛОҲИДА ҲОЛЛАРДА МУАССАСА ДОИРАСИДАН ЧЕТГА ЧИҚИШИ (82-модда)
Қуйидагиларга четга чиқишга рухсат берилмайди:
Ўта хавфли рецидивистларга
Ўта оғир жиноятлар учун ҳукм қилинган шахсларга
Ўлим жазоси авф этиш тартибида озодликдан маҳрум қилиш жазоси билан алмаштирилган шахсларга
Мажбурий даволанишдан ўтаётган ва юқумли касалликка чалинган маҳкумларга

Озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган шахслар сақлаш шароитига қараб умумий турар жойларда, хоналарда ёки камераларда яшайдилар.
МАҲКУМЛАРНИНГ ЯШАШ ЖОЙИ (84-модда)
Бир маҳкумга тўғри келадиган яшаш майдони нормаси қуйидаги миқдордан кам бўлиши мумкин эмас:
Умумий турар жойларда икки квадрат метр
Аёллар ва вояга ет-маганлар сақланади-ган колониялардаги умумий турар жойларда уч квадрат метр;
Интизомий бўлинмалар-нинг камераларида шунингдек жазони манзил-колонияларда ўтаётган шахслар учун мўлжалланган хона типидаги турар жойларда - тўрт ярим квадрат метр
Тергов ҳибсхоналари ва турмаларнинг умумий камера-ларида икки ярим квадрат метр
Бемор маҳкумлар сақланадиган палаталарда тўрт квадрат метр;

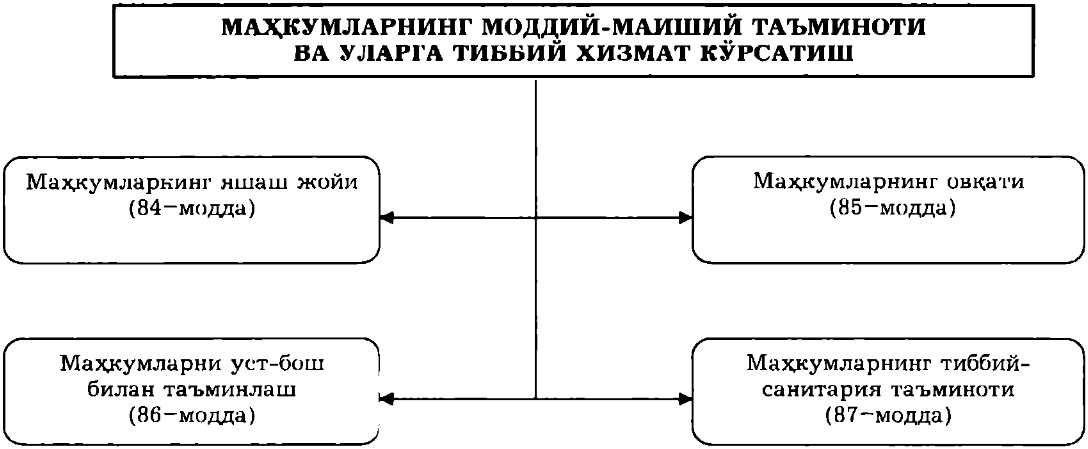
МАҲКУМЛАРНИНГ МОДДИЙ-МАИШИЙ ТАЪМИНОТИ ВА УЛАРГА ТИББИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ
Маҳкумларнинг яшаш жойи (84–модда)
Маҳкумларнинг овқати (85–модда)
Маҳкумларни уст-бош билан таъминлаш (86–модда)
Маҳкумларнинг тиббий-санитария таъминоти (87–модда)

МАҲКУМЛАРНИ МЕҲНАТГА ЖАЛБ ЭТИШ (88-модда)

Маҳкумларни меҳнатга жалб этишдан асосий мақсад уларда ижтимоий-фойдали фаолият билан шуғулланиш эҳтиёжини шакллантиришдан иборат

Маҳкумлар топширилган ишни ҳалол, виждонан бажаришга, меҳнат ва технология интизомига, меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича талабларга риоя этишлари шарт.

Шахслар, одатда, шу муассасаларнинг корхоналарида, айрим ҳолларда эса, керакли тарзда қўриқлаш ва батамом ажратиб қўйиш таъминланган тақдирда, бошқа корхоналарда меҳнатга жалб этилади.

Озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган шахслар жинси, ёши, соғлиғининг ҳолати, меҳнат қобилияти ва иложи борича, ихтисосини инобатга олган ҳолда меҳнатга жалб этилади.

Маҳкума аёллар ҳомиладорлик ва туғиш муносабати билан қонун ҳужжатларида белгиланган муддатга ишдан озод қилинадилар.

Олтмиш ёшдан ошган эркаклар, эллик беш ёшдан ошган аёллар, I ва II гуруҳ ногиронлари меҳнатга ўз хоҳишларига кўра жалб этиладилар.

Меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатларида бажариш тақиқланган ишларда аёл ва вояга етмаган маҳкумлар меҳнатидан фойдаланишга йўл қўйилмайди.

МАҲКУМЛАРНИ ИШ БИЛАН ТАЪМИНЛАШДА ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ҚУЙИДАГИ ВАКОЛТАЛАРГА ЭГА (89-модда)

Жазони ижро этиш муассасаларида ишлаб чиқариладиган муайян маҳсулот турлари учун буюртмаларни тақсимлайди

Ишлаб чиқариш қувватларини ривожлантиришни, ишлаб турган корхоналарни техника билан қайта жиҳозлаш ва реконструкция қилишни молиявий таъминлайди.

Ишлаб чиқариш корхоналарини моддий-техника билан таъминлаш чораларини кўради;

Корхона, муассаса ва ташкилотларни маҳкумлар меҳнатидан фойдаланишга жалб этишга имкон яратиб беради;

Корхона, муассаса ва ташкилотларда меҳнат қилаётган маҳкумларга ёзиладиган иш ҳақи миқдорини белгилаб беради.

МАҲКУМЛАРГА

Иш вақти	Дам олиш вақти	Меҳнатга ҳақ тўлаш

Иш вақти: Озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган шахслар учун меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатларида белгилаб қўйилган иш вақтининг энг кўп нормасига риоя этган ҳолда, одатда, олти кунлик иш ҳафтаси белгиланади.

Меҳнатга ҳақ тўлаш: Меҳнат нормаларини ва меҳнат вазифаларини бажарган маҳкумлар меҳнатига тўланадиган ойлик ҳақ белгиланган энг кам иш ҳақи миқдоридан кам бўлиши мумкин эмас.

Дам олиш вақти: Озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган, меҳнатга жалб этилган маҳкумларга ҳар ҳафтада камида бир дам олиш куни берилади. Улар байрам (ишланмайдиган) кунларида ишдан озод қилинади.

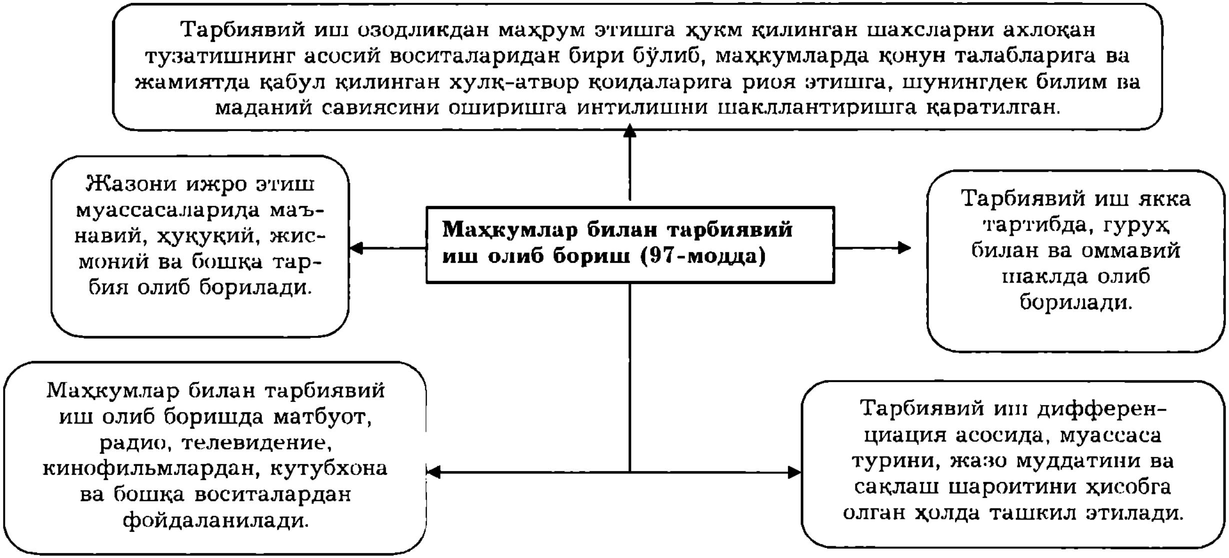
Тарбиявий иш озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган шахсларни ахлоқан тузатишнинг асосий воситаларидан бири бўлиб, маҳкумларда қонун талабларига ва жамиятда қабул қилинган хулқ-атвор қоидаларига риоя этишга, шунингдек билим ва маданий савиясини оширишга интилишни шакллантиришга қаратилган.
Жазони ижро этиш муассасаларида маънавий, ҳуқуқий, жисмоний ва бошқа тарбия олиб борилади.
Маҳкумлар билан тарбиявий иш олиб бориш (97-модда)
Тарбиявий иш якка тартибда, гуруҳ билан ва оммавий шаклда олиб борилади.
Маҳкумлар билан тарбиявий иш олиб боришда матбуот, радио, телевидение, кинофильмлардан, кутубхона ва бошқа воситалардан фойдаланилади.
Тарбиявий иш дифференциация асосида, муассаса турини, жазо муддатини ва сақлаш шароитини ҳисобга олган ҳолда ташкил этилади.

Жазони ижро этиш муассасаларида маҳкумларнинг умумий ўрта таълими ташкил этилади. Муассаса маъмурияти маҳкумларга улар таълим олиши ва мустақил таълим олиши учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда шароитлар яратади ҳамда зарур кўмак кўрсатади.

Ёши ўттиздан ошган маҳкумлар, I ва II гуруҳ ногиронлари хоҳишларига кўра таълим олишга жалб этиладилар.

Маҳкумларнинг олий ва ўрта махсус ўқув юртларида таълим олишига йўл қўйилмайди, манзил-колониялардаги маҳкумлар бундан мустасно бўлиб, улар ўқув юртларининг сиртқи бўлимларида таълим олишлари мумкин.

МАҲКУМЛАРНИНГ УМУМИЙ ЎРТА ТАЪЛИМИ (100-модда)

МАҲКУМЛАРНИНГ КАСБ-ҲУНАР ТАЪЛИМИ ВА КАСБ ТАЙЁРГАРЛИГИ (101-модда)

Жазони ижро этиш муассасаларида ўрта, махсус касб-ҳунар таълими берилади ва (ёки) маҳкумлар ишлаб чиқаришда касбга ўргатилади. Маҳкумларга таълим бериш ва уларни касбга ўргатиш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

Озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган шахсларга нисбатан қўлланиладиган
Рағбатлантириш
ва
интизомий
чоралари
Ташаккур эълон қилиш
Огоҳлантириш
Ҳайфсан
Илгари қўлланилган интизомий жазони муддатидан олдин олиб ташлаш
Қўшимча посилка, йўқлов ёки бандерол олишга рухсат этиш;
Енгиллаштирилган сақлаш шароитини бекор қилиш;
Интизомий бўлинмага киритиб қўйиш;
Ёрлиқ, қимматли совға ёки пул мукофоти билан тақдирлаш
Қўшимча учрашув ёки телефон орқали сўзлашув ҳуқуқи бериш;
Сақлаш режимини ашаддий бузувчи маҳкумларни манзил-колониядан умумий колонияга ўтказиш;
Озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур нарсалар сотиб олиш учун пул суммасини кўпайтириш;
Енгиллаштирилган сақлаш шароитига ўтказиш;
Сақлаш режимини ашаддий бузувчи маҳкумларни манзил-колониядан умумий ёки қаттиқ тартибли колонияга, қаттиқ тартибли колониядан махсус тартибли колонияга ўтказиш;

РАҒБАТЛАНТИРИШ ЧОРАСИ СИФАТИДА ЕНГИЛЛАШ-ТИРИЛГАН САҚЛАШ ШАРОИТЛАРИГА ИНТИЗОМИЙ ЖАЗОСИ ЙЎҚ МАҲКУМЛАР ҚУЙИДАГИЧА ЎТКАЗИЛАДИ: (104-модда)

Қасддан содир этилган унча оғир бўлмаган жиноят учун суд тайинлаган жазо муддатининг камида олти ойини ўтаганидан кейин;

Содир этилган оғир жиноят учун суд тайин-лаган жазо муддатининг камида чорак қисмини ўтаганидан кейин;

Содир этилган ўта оғир жиноят учун суд тайинлаган жазо муддатининг камида учдан бир қисмини ўтаганидан кейин;

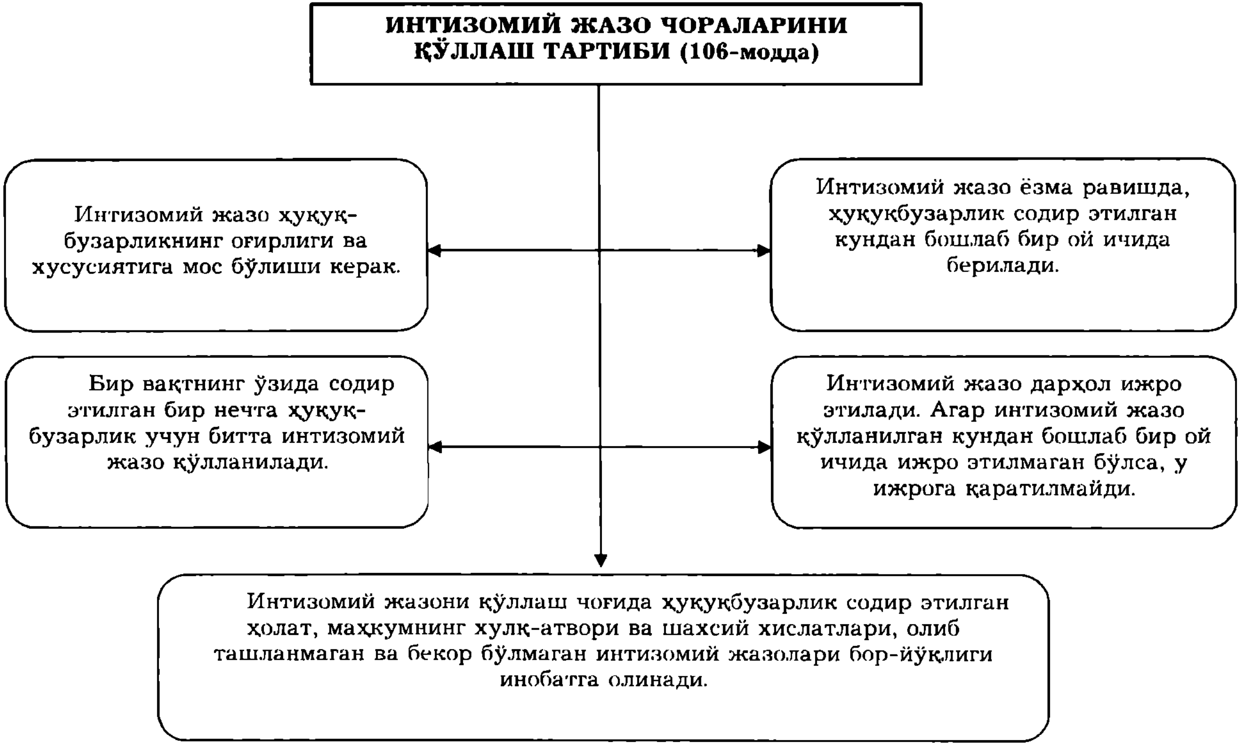
ИНТИЗОМИЙ ЖАЗО ЧОРАЛАРИНИ ҚЎЛЛАШ ТАРТИБИ (106-модда)
Интизомий жазо ҳуқуқбузарликнинг оғирлиги ва хусусиятига мос бўлиши керак.
Интизомий жазо ёзма равишда, ҳуқуқбузарлик содир этилган кундан бошлаб бир ой ичида берилади.
Бир вақтнинг ўзида содир этилган бир нечта ҳуқуқбузарлик учун битта интизомий жазо қўлланилади.
Интизомий жазо дарҳол ижро этилади. Агар интизомий жазо қўлланилган кундан бошлаб бир ой ичида ижро этилмаган бўлса, у ижрога қаратилмайди.
Интизомий жазони қўллаш чоғида ҳуқуқбузарлик содир этилган ҳолат, маҳкумнинг хулқ-атвори ва шахсий хислатлари, олиб ташланмаган ва бекор бўлмаган интизомий жазолари бор-йўқлиги инобатга олинади.

Манзил-колониялар ва тарбия колонияларининг ҳибсхоналари;

Умумий, қаттиқ ва махсус тартибли колонияларнинг ҳибсхоналари ва карцерлари;

Тергов ҳибсхоналарининг ва турмаларнинг карцерлари.

Жазони ижро этиш муассасаларининг интизомий бўлинмаларига қуйидагилар киради:

МАҲКУМЛАРНИ ИНТИЗОМИЙ БЎЛИНМАГА КИРИТИБ ҚЎЙИШ ТАРИҚАСИДАГИ ЖАЗОНИ ҚЎЛЛАШ ХУСУСИЯТЛАРИ (109-модда)

Маҳкумлар ҳибсхоналар ва карцерларга ўн беш суткагача, тарбия колонияларининг ҳибсхоналарига эса, ўн суткагача бўлган муддатга киритиб қўйилади.

Ҳибсхоналарга киритиб қўйилганларга учрашув, телефон сўзлашуви, озиқ-овқат маҳсулотлари сотиб олиш, йўқловлар олиш, хатлар юбориш тақиқланади

Жазони ўташ тартибини ашаддий бузувчи маҳкумлар умумий, қаттиқ ва махсус тартибли колонияларнинг карцерларига олти ойгача ўтказиб қўйилади.

Махсус тартибли колонияларнинг, тергов ҳибсхоналари ва турмаларнинг карцерларида маҳкумларни якка сақлаш белгиланади.

Карцерларда маҳкумларга учрашув, телефон орқали сўзлашув, посилка, йўқлов ва бандероллар олиш ҳамда жўнатиш тақиқланади.

Интизомий бўлинмаларга: I гуруҳ ногиронлари; ҳомиладорлик ва туғиш бўйича ишдан озод этилган, ёнида эмизикли боласи бор аёллар киритилмайди.

Маҳкумлар интизомий бўлинмалардан даволаш-профилактика муассасаларига ўтказилган тақдирда, ушбу вақт жазони ўташ муддатига қўшиб ҳисобланади.

Интизомий бўлинмаларда сақланаётган маҳкумлар меҳнатга жалб этилмайди.

Манзил-колонияларда мазкур муассасага суд ҳукмига биноан келган, шунингдек умумий, қаттиқ тартибли ҳамда тарбия колонияларидан суднинг ажрими асосида ўтказилган вояга етган маҳкумлар жазо ўтайдилар. Битта манзил-колонияда маҳкум эркаклар ва аёллар сақланиши мумкин.

Ижобий тавсифга эга ҳамда унча оғир бўлмаган жинояти учун суд тайинлаган жазо муддатининг камида бешдан бир қисмини, оғир жинояти учун жазо муддатининг тўртдан бир қисмини, ўта оғир жинояти учун муддатининг камида учдан бир қисмини ўтаган маҳкумлар манзил-колонияларга ўтказилади.

МАНЗИЛ-КОЛОНИЯЛАРДА ЖАЗОНИ ЎТАШ ТАРТИБИ (113-модда)

Манзил-колонияларга қуйидагилар ўтказилмайди:

- Мажбурий даволанишдан ўтаётган маҳкумлар;
- Юқумли касалликларга чалинган беморлар;
- Ўта ҳавфли рецидивистлар;
- Меҳнатга қобилиятсиз маҳкумлар;
- Ўлим жазоси авф этиш тартибида озодликдан маҳрум қилиш жазоси билан алмаштирилган шахслар;

МАНЗИЛ-КОЛОНИЯЛАРДА ЖАЗОНИ ЎТАШ ШАРТЛАРИ (114-модда)

Соқчисиз, аммо назорат остида сақланадилар;

Фуқаролар киядиган кийимда юрадилар;

Улар бажараётган иш, олаётган таълим тақозо этса, маъмуриятнинг рухсати билан колония ҳудудидан ташқарида назоратсиз юришлари мумкин;

Эрталаб ўриндан туришдан кечки ётишгача бўлган вақт мобайнида колония ҳудуди доирасида эркин юриш ҳуқуқидан фойдаланадилар;

Чекланмаган миқдорда телефон орқали сўзлашишлари, посилка, йўқлов ва бандероллар олишлари ҳамда жўнатишлари мумкин.

Ёнларида пул ва қимматли буюмлар сақлашлари, пулдан чекланмаган ҳолда фойдаланишлари мумкин;

Маҳкумлар чекланмаган миқдорда учрашув олиш ҳуқуқига эга. Учрашувлар, одатда, ишдан бўш вақтда берилади.

Маҳкумлар хоналарга бўлинган ётоқхоналарда яшайдилар. Сақлаш режимини бузмаган, оиласи бор маҳкумларга муассаса бошлиғи қарорига биноан манзил-колония ҳудудида ёки ундан ташқарида оиласи билан алоҳида яшашга рухсат берилиши мумкин.

УМУМИЙ ТАРТИБЛИ КОЛОНИЯЛАРДА ЖАЗОНИ ЎТАШ ТАРТИБИ (116-модда)

Умумий тартибли колонияларда жазони қуйидаги маҳкумлар ўтайдилар:

- Мазкур муассасага суд ҳукмига биноан келган маҳкумлар;
- Суд томонидан манзил-колониялардан интизомий жазо тарзида ўтказилган махкумлар;
- Қонуннинг маҳкумларни тарбия колонияларидан жазони ижро этиш колонияларига ўтказиш коидаларига риоя этган ҳолда ўтказилган маҳкумлар;
- Озодликдан маҳрум қилиш билан боғлиқ бўлмаган жазо суд томонидан озодликдан маҳрум қилиш жазоси билан алмаштирилган маҳкумлар;

Умумий тартибли колонияларда маҳкумлар умумий турар жойларда яшайдилар.
Маҳкумлар белгиланган энг кам иш ҳақи микдорининг икки бараварига бўлган суммага озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур нарсалар сотиб олишлари мумкин.
УМУМИЙ ТАРТИБЛИ КОЛОНИЯЛАРДА ЖАЗОНИ ЎТАШ ШАРТЛАРИ (117-модда)
Тўрт марта қисқа муддатли ва тўрт марта узоқ муддатли учрашув;
Бандерол-лар
Учрашувлар
Олтита бандерол олиш ҳуқуқига эга.
олти марта телефон орқали сўзлашув;
Посилка-лар
Телефон сўзлашуви
Олтита посилка ёки йўқлов;

ҚАТТИҚ ТАРТИБЛИ КОЛОНИЯЛАРДА ЖАЗОНИ ЎТАШ ТАРТИБИ (118-модда)

Қаттиқ тартибли колонияларда жазони қуйидаги маҳкумлар ўтайдилар:

- Мазкур муассасага суд ҳукмига биноан келган маҳкумлар;
- Турмалар ва махсус тартибли колониялардан рағбатлантириш тарзида ўтказилган маҳкумлар;
- Суд тайинлаган турма қамоқи муддатини ўтаганидан сўнг турмалардан ўтказилган маҳкумлар;
- Суд томонидан манзил-колониялардан интизомий жазо тарзида қайтарилган макумлар

Қаттиқ тартибли колонияларда маҳкумлар умумий турар жойларда яшайдилар.
Маҳкумлар белгиланган энг кам иш ҳақи миқдорининг бир ярим бараваригача бўлган суммага озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур нарсалар сотиб олишлари мумкин.
ҚАТТИҚ ТАРТИБЛИ КОЛОНИЯЛАРДА ЖАЗОНИ ЎТАШ ШАРТЛАРИ(119-модда)
Тўрт марта қисқа муддатли ва икки марта узоқ муддатли учрашув;
Бандерол-лар
Учрашувлар
Маҳкумлар йил мобайнида:
Посилка-лар
Телефон сўзлашуви
Тўртта бандерол олиш ҳуқуқига эга.
Тўрт марта телефон орқали сўзлашув;
Тўртта посилка ёки йўқлов;

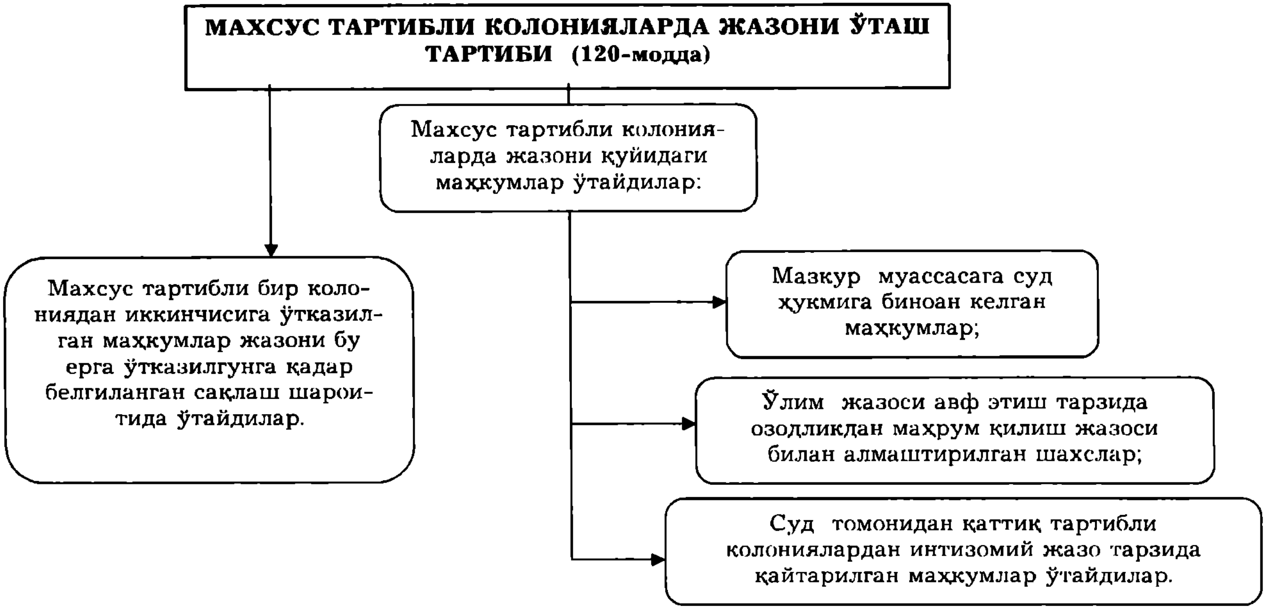
МАХСУС ТАРТИБЛИ КОЛОНИЯЛАРДА ЖАЗОНИ ЎТАШ ТАРТИБИ (120-модда)
Махсус тартибли колония-ларда жазони қуйидаги маҳкумлар ўтайдилар:
Махсус тартибли бир коло-ниядан иккинчисига ўтказил-ган маҳкумлар жазони бу ерга ўтказилгунга қадар белгиланган сақлаш шарои-тида ўтайдилар.
Мазкур муассасага суд ҳукмига биноан келган маҳкумлар;
Ўлим жазоси авф этиш тарзида озодликдан маҳрум қилиш жазоси билан алмаштирилган шахслар;
Суд томонидан қаттиқ тартибли колониялардан интизомий жазо тарзида қайтарилган маҳкумлар ўтайдилар.

Махсус тартибли колонияларда маҳкумлар камераларда яшайдилар. Камераларда сақланадиган маҳкумларнинг кинофильмлар ва телекўрсатувлар кўриши тақиқланади.
Маҳкумлар белгиланган энг кам иш ҳақи миқдорининг қирқ фоизигача бўлган суммага озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур нарсалар сотиб олишлари мумкин.
МАХСУС ТАРТИБЛИ КОЛОНИЯЛАРДА ЖАЗОНИ ЎТАШ ШАРТЛАРИ (121-модда)
Икки марта қисқа муддатли ва икки марта узоқ муддатли учрашув;
Бандерол-лар
Учрашувлар
Маҳкумлар йил мобайнида:
Учта бандерол олиш ҳуқуқига эга.
Уч марта телефон орқали сўзлашув;
Посилка-лар
Телефон сўзлашуви
Учта посилка ёки йўқлов олиш хукукига эга;

Мазкур муассасага суд ҳукмига биноан келган маҳкумлар;
Суд томонидан жазони ижро этиш колонияларидан ўтказилган жазо ўташ тартибини ашаддий бузувчилар ўтайдилар.
Турмаларда жазони қуйидагилар ўтайдилар:
ТУРМАЛАРДА ЖАЗОНИ ЎТАШ ТАРТИБИ(122-модда)
Турмаларда маҳкумларни енгиллаштирилган сақлаш шароитига муддатидан олдин ўтказишга йўл қўйилмайди, маҳкумни соғлиғига кўра тегишли тиббий хулоса асосида ўтказиш ҳоллари бундан мустасно.
Ҳомиладор аёллар ва ёнида эмизикли боласи бор аёллар, шунингдек I ва II гуруҳ ногиронлари турмаларда жазони енгиллаштирилган сақлаш шароитида ўтайдилар.
Турмаларда маҳкумларни енгиллаштирилган сақлаш шароитига ўтказиш қонуннинг тегишли нормаси асосида амалга оширилади.

Маҳкумлар умумий камераларда сақланадилар. Алоҳида ҳолларда маҳкумнинг батамом ажратиш мақсадида уни бир кишилик камерада сақлашга йўл қўйилади.
Энг кам иш ҳақи миқдорининг етмиш беш фоизигача бўлган суммага озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур нарсалар сотиб олишлари мумкин.
ТУРМАЛАРДА ЖАЗОНИ ЎТАШ ШАРТЛАРИ(123-модда)
Икки марта қисқа муддатли ва бир марта узоқ муддатли учрашув
Бандерол-лар
Учрашувлар
Маҳкумлар йил мобайнида:
Иккита бандерол, иккита посилка ва йўқлов олиш ҳуқуқига эга.
Икки марта телефон орқали сўзлашув;
Сайр қилиш
Телефон сўзлашуви
Ҳар куни бир соат муддатга сайр қилиш ҳуқуқига эга.

ТАРБИЯ КОЛОНИЯЛАРИДА ЖАЗОНИ ЎТАШ ТАРТИБИ (124-модда)

Тарбия колонияларида ўн олти ёшгача бўлган вояга етмаган маҳкумлар каттароқ ёшдаги маҳкумлардан, биринчи марта озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган маҳкумлар илгари озодликдан маҳрум этишга тариқасидаги жазони ўтаган маҳкумлардан алоҳида сақланади.

Ижобий тавсифга эга маҳкумлар қонунда назарда тутилган тартибда енгиллаштирилган сақлаш шароитига ўтказилади.

Маҳкумлар умумий турар жойларда яшайдилар. Бу шахсларнинг меҳнат шароитлари меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ белгиланади.
Энг кам иш ҳақи миқдорининг икки ярим бараваригача бўлган суммага озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур нарсалар сотиб олишлари мумкин.
ТАРБИЯ КОЛОНИЯЛАРИДА ЖАЗОНИ ЎТАШ ШАРТЛАРИ (125-модда)
Олти марта қисқа муддатли ва олти марта узоқ муддатли учрашув
Бандерол лар
Учрашувлар
Маҳкумлар йил мобайнида:
Посилка
Телефон сўзлашуви
Олтита бандерол олиш ҳуқуқига эга
Ўн икки марта телефон орқали сўзлашув
Олтита посилка ёки йўқлов олиш ҳуқуқига эга

ТАРБИЯ КОЛОНИЯЛАРИДА ҚУЙИДАГИ ҚЎШИМЧА РАҒБАТЛАНТИРИШ ЧОРАЛАРИ ҚЎЛЛАНИЛАДИ(126-модда)

- Қисқа муддатли учрашув ўрнига ота-онаси, уларнинг ўрнини босувчи шахслар ёки яқин қариндошлари кузатувида саккиз соатгача бўлган муддатга эркинликка чиқариш;
- Муассаса ҳудудидан ташқарида ўтказиладиган маданий-томоша ва спорт тадбирларини кўришга юбориш;
- Ҳибсхонада бўлиш муддатини қисқартириш ва ундан муддатидан илгари озод қилиш тариқасида рағбатлантирилишлари мумкин.

Маҳкумлар йигирма бир ёшга тўлганидан, салбий тавсифга эга маҳкумлар эса, ўн саккиз ёшга тўлганидан кейин жазо ўташни давом эттириш учун тарбия колониясидан умумий тартибли колониясига қуйидаги тартибда ўтказилади

↑

МАҲКУМЛАРНИ ТАРБИЯ КОЛОНИЯЛАРИДАН ЖАЗОНИ ИЖРО ЭТИШ КОЛОНИЯЛАРИГА ЎТКАЗИШ (129-модда)

↓

Эҳтиётсизлик оқибатида содир этилган жиноят учун ҳукм қилинган маҳкумлар ўн саккиз ёшга тўлганидан кейин жазо ўташни давом эттириш учун манзил-колонияга ўтказилади.

МАҲКУМА ҲОМИЛАДОР АЁЛЛАР ВА БОЛАСИ БОР АЁЛЛАР УЧУН ҚЎШИМЧА ҲУҚУҚЛАР (130-модда)

Болаларини жазони ижро этиш колониялари қошидаги болалар уйига жойлаштириш;

Муассаса ҳудуди доирасидан ташқарида яшаш;

Болаларини жойлаштириб келиш ва улар билан учрашиш учун муассаса доирасидан четга чиқиш ҳуқуқига ҳам эга.

Маҳкума аёлларга вояга етмаган болалари билан муддати беш суткагача бўлган, шу жумладан муассаса ҳудуди доирасидан ташқарида яшаш имконияти билан узоқ муддатли учрашув берилиши мумкин.

Ижобий тавсифга эга маҳкума аёлларга ҳомиладорлик ва туғиш бўйича ишдан озод этилган вақт мобайнида, шунингдек боласи уч ёшга тўлгунга қадар муассаса бошлигининг прокурор тасдиқлаган қарори билан колония ҳудудидан ташқарида яшашга рухсат этилиши мумкин.

МАҲКУМА АЁЛЛАРНИНГ МУАССАСА ДОИРАСИДАН ТАШҚАРИДА ЯШАШИ (131-модда)

Колония ҳудуди доирасидан ташқарида яшайдиган

- Хона типидаги турар жойларда жойлашадилар ва муассаса маъмуриятининг назорати остида бўладилар;
- Фуқаролар киядиган кийимда юришлари, ёнларида пул ва қимматли буюмлар сақлашлари, пулдан чекланмаган ҳолда фойдаланишлари мумкин;
- Чекланмаган миқдорда бандерол, посилка ва йўқловлар олиш ҳамда жўнатиш, қисқа муддатли учрашувлар олиш ҳуқуқига эга.
- Эрталаб ўриндан туришдан кечки ётишгача бўлган вақт мобайнида белгиланган йўналишлар доирасида эркин юриш ҳуқуқидан фойдаланадилар;

Муассаса ҳудуди доирасидан ташқарида яшаш ҳуқуқи қуйидаги ҳолларда бекор

- Жазони ўташ тартиби мунтазам равишда ёки бир марта қўпол тарзда бузилганда;
- Ҳомиладорлик ва туғиш бўйича ишдан озод қилиш даври тугаганда;
- Бола уч ёшга тўлганда.

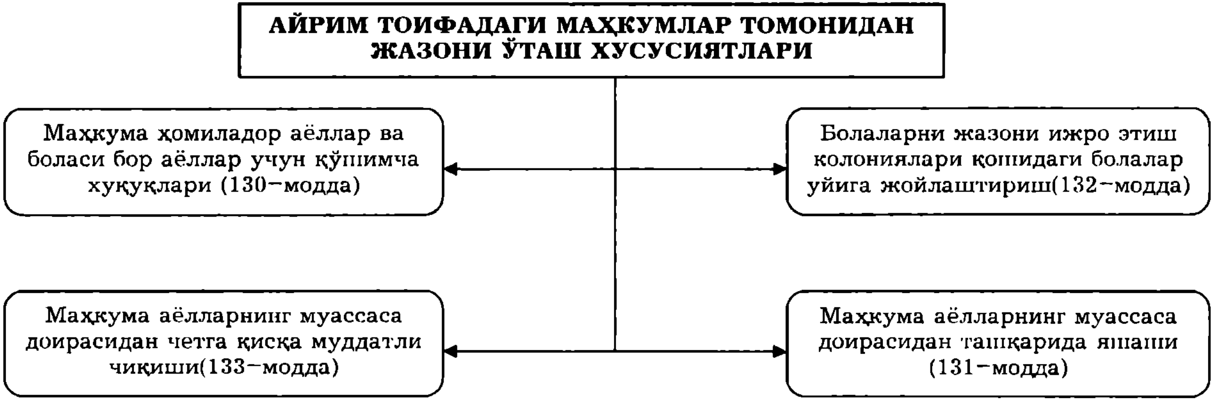
АЙРИМ ТОИФАДАГИ МАҲКУМЛАР ТОМОНИДАН ЖАЗОНИ ЎТАШ ХУСУСИЯТЛАРИ
Маҳкума ҳомиладор аёллар ва боласи бор аёллар учун қўшимча хуқуқлари (130–модда)
Болаларни жазони ижро этиш колониялари қошидаги болалар уйига жойлаштириш(132–модда)
Маҳкума аёлларнинг муассаса доирасидан четга қисқа муддатли чиқиши(133–модда)
Маҳкума аёлларнинг муассаса доирасидан ташқарида яшаши (131–модда)

ЎЛИМ ЖАЗОСИГА ҲУКМ ҚИЛИНГАН МАҲКУМЛАРНИ САҚЛАШ ШАРОИТЛАРИ
(136-модда)

Ўлим жазосига ҳукм қилинган шахсларни енгил-лаштирилган сақлаш шароитига ўтказишга йўл қўйилмайди.

Ўлим жазосига ҳукм қилинган маҳкумлар икки кишилик камераларда кучайтирилган қўриқлов остида ва бошқалардан батамом ажратиб қўйилган ҳолда сақланадилар.

Уларга нисбатан турма қамоқи учун назарда тутилган сақлаш шароит-лари татбиқ этилади.

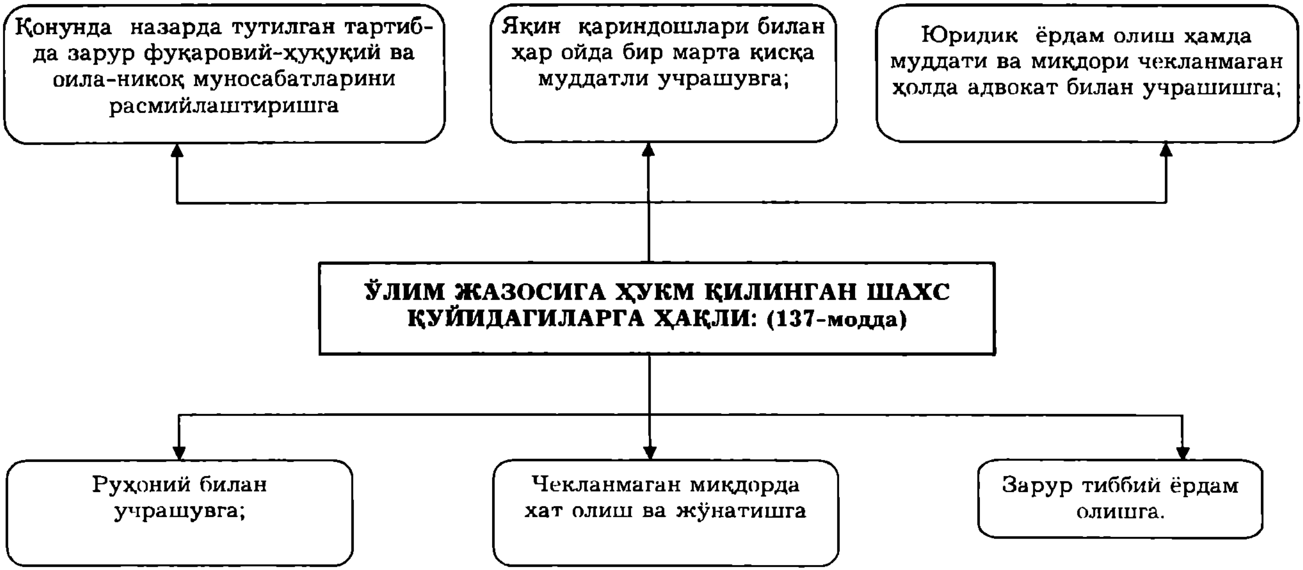
ЎЛИМ ЖАЗОСИГА ҲУКМ ҚИЛИНГАН ШАХС ҚУЙИДАГИЛАРГА ҲАҚЛИ: (137-модда)
Қонунда назарда тутилган тартибда зарур фуқаровий-ҳуқуқий ва оила-никоҳ муносабатларини расмийлаштиришга
Яқин қариндошлари билан ҳар ойда бир марта қисқа муддатли учрашувга;
Юридик ёрдам олиш ҳамда муддати ва миқдори чекланмаган ҳолда адвокат билан учрашишга;
Руҳоний билан учрашувга;
Чекланмаган миқдорда хат олиш ва жўнатишга
Зарур тиббий ёрдам олишга.

ЎЛИМ ЖАЗОСИНИ ИЖРО ЭТИШ ТАРТИБИ (140-модда)

- Ўлим жазоси оммага кўрсатмасдан отиш йўли билан ижро этилади.
- Ўлим жазосини ижро этиш чоғида прокурор, жазони ижро этувчи орган бошлиғи ва шифокор иштирок этади.
- Маҳкумнинг ўлганлиги шифокор томонидан қайд қилинади.
- Марҳумнинг жасади дафн қилиш учун берилмайди. Дафн этилган жой маълум қилинмайди.
- Бир неча шахсга нисбатан тайинланган ўлим жазосини ижро этиш уларнинг ҳар бирига нисбатан алоҳида амалга оширилади.
- Жазони ижро этган орган маъмурияти ўлим жазоси ижро этилганлиги ҳақида ҳукм чиқарган судга уч кунлик муддат ичида хабар қилиши шарт. Маҳкумнинг яқин қариндошларини воқеадан суд хабардор қилади.

Хизмат бўйича чеклаш тариқасидаги жазо ижросини маҳкум ҳарбий хизмат ўтаётган жойдаги командир (бошлиқ) амалга оширади.

ХИЗМАТ БЎЙИЧА ЧЕКЛАШ ТАРИҚАСИДАГИ ЖАЗОНИ ИЖРО ЭТИШ ТАРТИБИ (141-модда)

Командир (бошлиқ) қуйидагиларни кўрсатган ҳолда буйруқ чиқаради:

- Маҳкум ҳарбий хизматчини лавозим ва ҳарбий унвонда кўтаришга тақдим этмаслик асоси ва муддати;
- Ҳарбий хизматчига навбатдаги ҳарбий унвон бериш ҳамда пенсия тайинлаш учун унинг хизмат муддатига қўшиб ҳисобланмайдиган вақт;
- Маҳкумнинг пул таъминотидан давлат фойдасига ўтказиладиган чегирма миқдори.

Командир (бошлиқ) буйруғи маҳкум ҳарбий хизматчи эътиборига етказилади ва унинг шахсий ҳужжатлар йиғмажилдига ҳукм нусхаси билан биргаликда қўшиб қўйилади.

Командир (бошлиқ) ҳукм ижро этилганлиги ҳақида ҳукм чиқарган судга уч кунлик муддат ичида хабар беради.

Интизомий қисмга жўнатиш тариқасидаги жазо Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлигининг шунга махсус мўлжалланган ҳарбий қисмлари (интизомий қисм) томонидан ижро этилади.
Маҳкумларни интизомий қисмга жўнатиш ва бу қисмларда қабул қилиб олиш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.
ИНТИЗОМИЙ ҚИСМГА ЖЎНАТИШ ТАРИҚАСИДАГИ ЖАЗОНИ ИЖРО ЭТИШ ТАРТИБИ (149-модда)
Жазони интизомий қисмда ўташ даврида барча маҳкумлар, ҳарбий унвонлари, лавозимлари ва аввалги хизматлари хусусиятидан қатъи назар, солдатлар (матрослар) ҳолатида бўладилар ҳамда белгиланган кўринишдаги кийимда юрадилар ва тафовут белгиларини тақадилар.

Интизомий қисмга жўнатиш тариқасидаги жазога ҳукм қилинган маҳкумларнинг моддий-маиший таъминоти (150-модда)

Маҳкумларга интизомий қисмда ҳарбий уставлар талабларига мувофиқ маиший яшаш шароити яратиб берилади.

Маҳкумларнинг шахсий ҳисобварагига ҳар ойда муддатли хизмат солдатлари ва матрослари учун белгиланган таъминот пули ўтказиб борилади.

Маҳкумларни озиқ-овқат, уст-бош ва бошқа нарсалар билан таъминлаш ҳарбий уставлар талабларига мувофиқ муддатли хизмат ҳарбий хизматчилари учун белгиланган норма асосида амалга оширилади.

Тиббий хизмат кўрсатиш

Касалхона шароитида тиббий ёрдам олишга муҳтож маҳкумлар, даволаниш учун соқчи назорати остида госпиталга жўнатилади ва махсус жиҳозланган палаталарда сақланади.

Маҳкумларга тиббий хизмат кўрсатиш қонунга мувофиқ амалга оширилади.

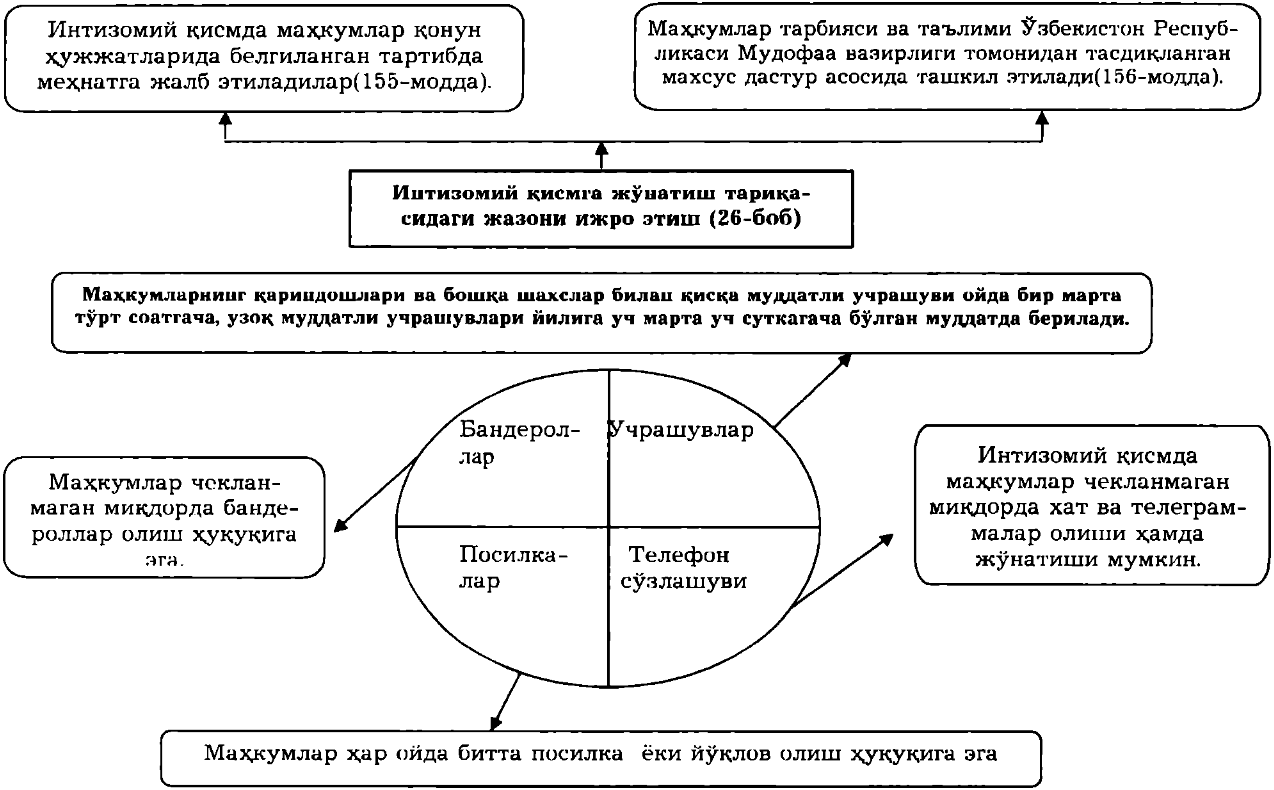
Интизомий қисмда маҳкумлар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда меҳнатга жалб этиладилар(155-модда).
Маҳкумлар тарбияси ва таълими Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги томонидан тасдиқланган махсус дастур асосида ташкил этилади(156-модда).
Интизомий қисмга жўнатиш тариқасидаги жазони ижро этиш (26-боб)
Маҳкумларнинг қариндошлари ва бошқа шахслар билан қисқа муддатли учрашуви ойда бир марта тўрт соатгача, узоқ муддатли учрашувлари йилига уч марта уч суткагача бўлган муддатда берилади.
Бандероллар
Учрашувлар
Посилкалар
Телефон сўзлашуви
Маҳкумлар чекланмаган миқдорда бандероллар олиш ҳуқуқига эга.
Интизомий қисмда маҳкумлар чекланмаган миқдорда хат ва телеграммалар олиши ҳамда жўнатиши мумкин.
Маҳкумлар ҳар ойда битта посилка ёки йўқлов олиш ҳуқуқига эга

Интизомий қисмга жўнатиш тариқасидаги жазога ҳукм қилинган маҳкумларга нисбатан қўлланиладиган
рағбатлантириш
ва
интизомий жазо
чоралари
Ташаккур эълон қилиш;
Илгари қўлланилган интизомий жазони муддатидан олдин олиб ташлаш;
Қўшимча равишда бир марта учрашув ёки телефон орқали сўзлашув ҳуқуқини бериш.
Яхши хулқ-атвори ҳамда меҳнатга ва ҳарбий хизматга виждонан муносабати учун маҳкумлар, суд томонидан тайинланган жазо муддатининг камида учдан бир қисмини ўтаганларидан сўнг, интизомий қисм командирининг буйруғи билан ахлоқан тузалаётганлар қаторига қўшилади. Ахлоқан тузалаётганлар қаторига қўшилган маҳкумлар жазо муддатининг камида ярмини ўтаганларидан кейин қонунда белгиланган тартибда жазодан муддатидан олдин шартли озод қилишга тақдим этилади.
Ҳайфсан
Қаттиқ ҳайфсан
Навбатдан ташқари бештагача нарядга тайинлаш;
Ўн беш суткага қадар гауптвахтага жойлаштириш;
Ахлоқан тузалаётганлар қаторидан чиқариш.

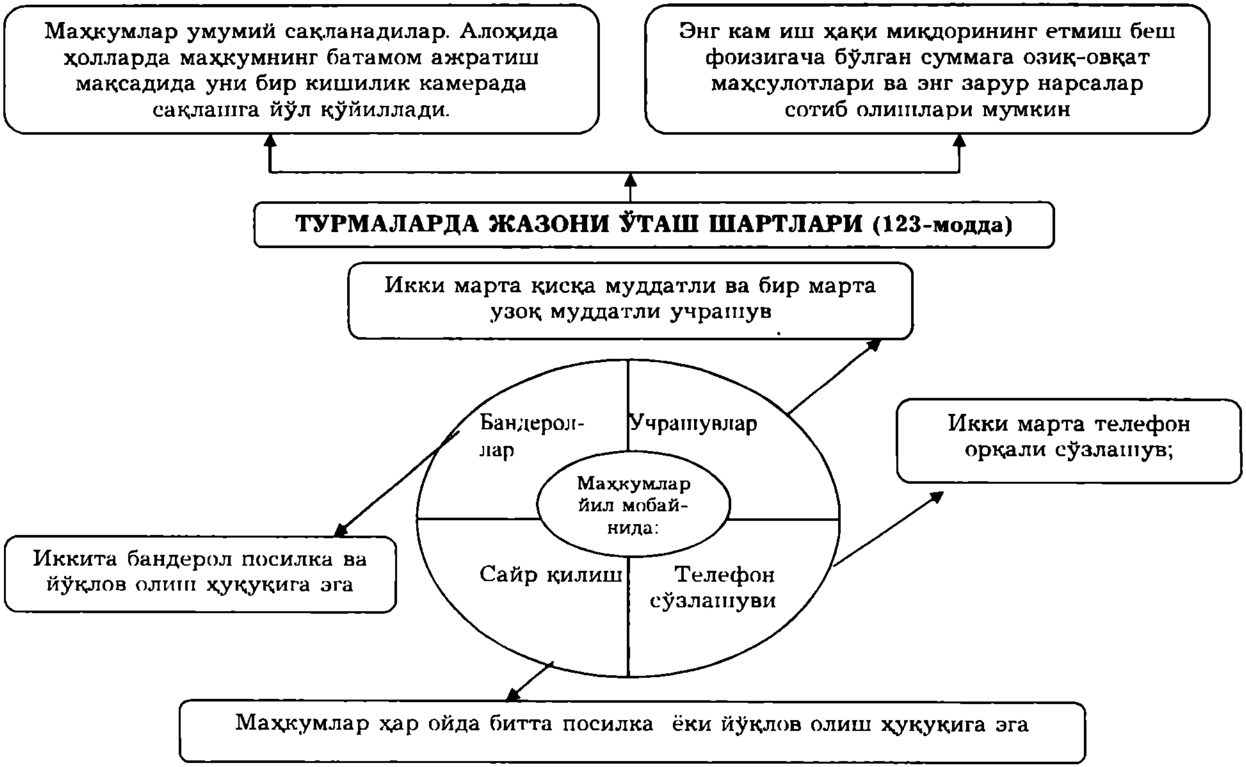
Маҳкумлар умумий сақланадилар. Алоҳида ҳолларда маҳкумнинг батамом ажратиш мақсадида уни бир кишилик камерада сақлашга йўл қўйиллади.
Энг кам иш ҳақи миқдорининг етмиш беш фоизигача бўлган суммага озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур нарсалар сотиб олишлари мумкин
ТУРМАЛАРДА ЖАЗОНИ ЎТАШ ШАРТЛАРИ (123-модда)
Икки марта қисқа муддатли ва бир марта узоқ муддатли учрашув
Бандерол-лар
Учрашувлар
Маҳкумлар йил мобай-нида:
Икки марта телефон орқали сўзлашув;
Иккита бандерол посилка ва йўқлов олиш ҳуқуқига эга
Сайр қилиш
Телефон сўзлашуви
Маҳкумлар ҳар ойда битта посилка ёки йўқлов олиш ҳуқуқига эга

Қўшимча жазолар

Ҳарбий ёки махсус унвондан маҳрум қилиш тариқасидаги жазони ижро этиш (161– модда).

↓

Маҳкумни ҳарбий ёки махсус унвондан маҳрум қилиш тўғрисида ҳукм чиқарган суд ҳукмнинг нусхасини шу унвонни берган органга юборади. Заҳирадаги ҳарбий хизматчига тааллуқли ҳукм нусхаси унинг яшаш жойидаги мудофаа ишлари бўлимига юборилади.

ЖАЗОНИ ЎТАШДАН МУДДАТИДАН ИЛГАРИ ОЗОД ҚИЛИШ ҲОЛЛАРИ (163-модда)
Суд томонидан тайинланган жазо муддати тугагунга қадар маҳкум қуйидаги ҳолларда жазони ўташдан озод қилиниши мумкин:
Муддатидан илгари шартли озод қилинганда;
Жазо енгилроғи билан алмаштирилганда;
Амнистия ёки авф этилганлиги туфайли;
Касаллиги ёки меҳнат қобилиятини йўқотганлиги туфайли;

ЖАЗО ИЖРОСИНИ ТУГАТИШ АСОСЛАРИ (167-модда)
Маҳкумнинг суд тайинлаган жазо муддатини ўтаб бўлиши;
Маҳкумнинг жазони ўташдан муддатидан илгари озод қилиниши;
Суд ҳукмининг бекор бўлиши ва иш юритишнинг тугатилиши;
Ҳукмнинг назорат тартибида ўзгартирилиши ва жазонинг шартли ҳукм билан алмаштирилиши;
Маҳкумнинг вафоти.

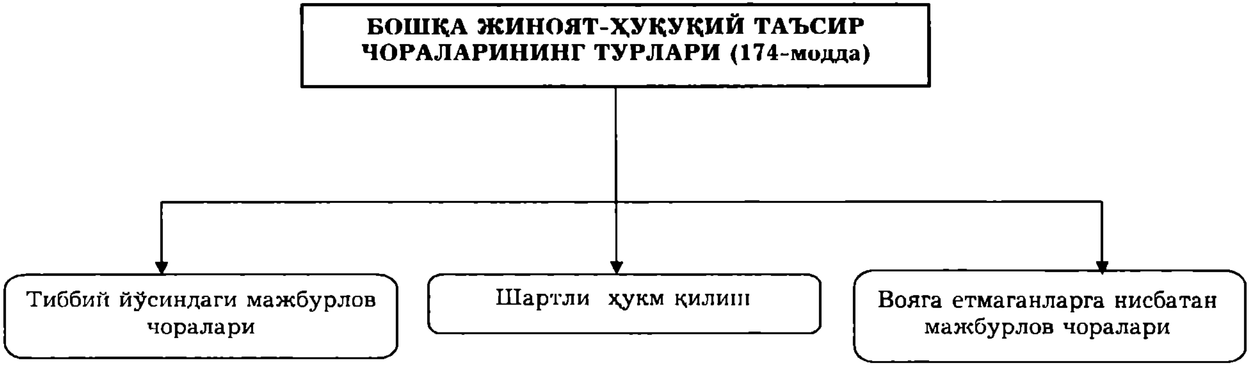
БОШҚА ЖИНОЯТ-ҲУҚУҚИЙ ТАЪСИР ЧОРАЛАРИНИНГ ТУРЛАРИ (174-модда)
Тиббий йўсиндаги мажбурлов чоралари
Шартли ҳукм қилиш
Вояга етмаганларга нисбатан мажбурлов чоралари

ШАРТЛИ ҲУКМ ҚИЛИНГАН ШАХСЛАР УСТИДАН НАЗОРАТ
Шартли хукм қилинган шахслар хулқ-атвори устидан назоратни амалга ошириш тартиби (176-модда)
Шартли хукм қилинган шахс хулқ-атвори устидан назоратни тугатиш (180-модда)
Синов муддатини хисоблаш (179-модда)
Судга тақдимнома киритиш (178-модда)
Шартли хукм қилинган шахсларнинг мажбуриятлари (177-модда)

РУҲИЙ КАСАЛЛАРГА НИСБАТАН ТИББИЙ ЙЎСИНДАГИ МАЖБУРЛОВ ЧОРАЛАРИНИ ҚЎЛЛАШ ТАРТИБИ (181-модда)

Мажбурий амбулатория кузатуви ва психиатрда даволаш – беморнинг яшаш жойидаги психоневрология муассасалари томонидан амалга оширилади.

Беморни жамиятдан батамом ажратиб мажбурий даволаш - унинг руҳий ҳолатига қараб, умумий тартибли руҳий касалликлар шифохоналарида ёки умумий тартибли руҳий касалликлар шифохоналарининг соғлиқни тиклаш бўлинмаларида ёхуд кузатув кучайтирилган руҳий касалликлар шифохоналари ёки бўлинмаларида ўтказилади.

АЛКОГОЛИЗМ, ГИЁҲВАНДЛИК ЁКИ ЗАҲАРВАНДЛИККА ЙЎЛИҚҚАН МАҲКУМЛАРГА НИСБАТАН ТИББИЙ ЙЎСИНДАГИ МАЖБУРЛОВ ЧОРАЛАРИНИ ҚЎЛЛАШ ТАРТИБИ (182-модда)

Жамиятдан батамом ажратиб қўйиш билан боғлиқ бўлмаган жазоларга ҳукм қилинган шахсларга – соғлиқни сақлаш органларининг тиббий муассасалари томонидан умумий асосларда;

Қамоқ ёки озодликдан маҳрум этиш тариқасидаги жазога ҳукм қилинган шахсларга - жазони ўташ жойида, озод этилганларидан сўнг даволашни давом эттириш зарурати бўлганда эса – соғлиқни сақлаш органларининг тиббий муассасалари томонидан умумий асосларда;

СУД-ПСИХИАТРИЯ ЭКСПЕРТИЗАСИНИ ТАЙИНЛАШ АСОСЛАРИ (183-модда.)
Суднинг ажрими
Ҳибсда ушлаб турилган шахсларнинг суд-психиатрия экспертизаси суриштирув, тергов, прокуратура органининг қарори
Қамоқ жазосига ёки озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилинган шахсларга нисбатан эса - қамоқ уйи ёки жазони ижро этиш муассасаси бошлиғининг Қарори

Руҳий касалликлар шифохоналарида беморларнинг
ҳуқуқ
ва
мажбуриятлари
(185-модда)
Касалхона кутубхонасидан фойдаланиш ҳуқуқига эга;
Ҳар куни сайр қилиш;
Озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур нарсаларни сотиб олиш ҳамда уларни ўз ёнида сақлаш;
Қариндошлари ва бошқа шахслар билан учрашиш;
Диний расм-русумларни адо этиш;
Адвокат хизматидан фойдаланиш;
Хатлар, посилка, йўқлов ва бандероллар, шунингдек пул жўнатмалари олиш ва юбориш;
Тайинланган муолажани қабул қилиш;
Ички тартиб қоидаларига риоя этиш;

РУҲИЙ КАСАЛЛИКЛАР ШИФОХОНАЛАРИДА БЕМОРЛАРНИ САҚЛАШ ШАРОИТЛАРИ (186-модда)

Руҳий касалликлар шифохоналарида беморлар касаллик тури, хулқ-атворининг хусусияти, руҳий ва жисмоний ҳолатини инобатга олиб, уларни батамом ажратиб қўйишни таъминловчи ҳамда улар томонидан янги ижтимоий-хавфли қилмиш содир этиш, қочиш, сақлаш режимини бузиш эҳтимолининг олдини олишни таъминлайдиган шароити бор палаталарга жойлаштирилади.

- Эркаклар ва аёллар, катталар ва вояга етмаган шахслар алоҳида-алоҳида сақланади;
- Бемор номига келиб тушган пуллар унинг шахсий ҳисобварағига ўтказилади;
- Руҳий касалликлар шифохоналарида беморларга узоқ муддатли учрашув берилмайди;
- Бир беморга тўғри келадиган фойдали майдон нормаси беш квадрат метрдан кам бўлиши
- Беморларга овқат ва касалхона кийими бепул берилади.
- Озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур нарсаларни беморлар пул ўтказиш йўли билан сотиб оладилар.

БЕМОРЛАР ВА РУҲИЙ КАСАЛЛИКЛАР ШИФОХОНАСИ ХОДИМЛАРИ ХАВФСИЗЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ (192-модда)

Умумий тартибли руҳий касалликлар шифохоналарини қўриқлаш тиббий ходимлар томонидан, суд-психиатрия экспертизаси бўлинмалари ва кузатув кучайтирилган руҳий касалликлар шифохоналарида - ички ишлар органлари томонидан амалга оширилади.

Беморлар ва ходимлар хавфсизлигини таъминлаш, беморларнинг руҳий касалликлар шифохонаси (бўлинмаси) доирасидан ташқарига ўзбошимчалик билан чиқиб кетишининг олдини олиш мақсадида назорат-рухсатнома тизими жорий этилади

Бемор жазавага тушган, шунингдек тиббий ходимларга итоат этмаган ва уларга жисмоний қаршилик кўрсатган тақдирда унга нисбатан қўлкишан, боғлаш воситалари ва бошқа махсус воситалар қонун ҳужжатларида назарда тутилган тартибда қўлланилиши мумкин.

ВОЯГА ЕТМАГАН ШАХСЛАРГА НИСБАТАН МАЖБУРЛОВ ЧОРАЛАРИНИ ҚЎЛЛАШ

- **Жабрланувчидан узр сўраш (195-модда)**
  - Вояга етмаган шахс жабрланувчидан оғзаки ёки ёзма равишда, кўпчиликнинг олдида ёки якка тартибда узр сўрайди;
  - Узр сўраш жойи, вақти ва тартибини суд белгилайди. Узр сўраш мажбуриятини юклаш тариқасидаги мажбурлов чораси ижро этилганлиги тўғрисида тегишли ҳужжат тузилади.
- **Етказилган зарарни тўлаш ёки бартараф этиш (196 - модда)**
  - Вояга етмаган шахснинг етказилган зарарни ўз маблағлари ҳисобидан ёки ўз меҳнати билан тўлаши ёхуд бартараф этиши суд томонидан белгиланган тартибда ва муддатларда амалга оширилади.
  - Етказилган зарарни ўз маблағлари ҳисобидан ёки ўз меҳнати билан тўлаш ёхуд бартараф этиш мажбуриятини юклаш тариқасидаги мажбурлов чораси ижро этилганлиги тўғрисида тегишли ҳужжат тузилади.
- **Махсус ўқув-тарбия муассасасига жойлаштириш (197-модда)**
  - Вояга етмаган шахслар халқ таълими органларининг махсус ўқув-тарбия муассасаларига қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жойлаштирилади.
  - Вояга етмаган шахсларнинг махсус ўқув-тарбия муассасаларида бўлиши тартиби ва шароитини ташкил этиш Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги томонидан белгиланади.

М.А.АБДУХАЛИКОВ, Қ.П.ПАЙЗУЛЛАЕВ, Ш.Ё.АБДУҚОДИРОВ

ЖИНОЯТ ИЖРОИЯ ҲУҚУҚИ

(Схемалар)

Муҳаррир: М.Боллиева.
Техник муҳаррир: М.Мирзалиев.
Мусаҳҳиҳ: Н.Мирзажонова.
Компьютерда саҳифаловчи: Ф.Нурлибаев.

Босишга рухсат этилди:15.04.05. Ҳажми: 5,7 б.т.
Адади:500. Буюртма. № 463.
ТДЮИ кичик босмахонасида босилди.
Ташкент шаҳри, Сайилгоҳ 35.